

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
Kujawsko-Pomorskie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt Rynek Pracy pod Lupą II współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W PUP BYDGOSZCZ W 2013 ROKU CZĘŚĆ II – PROGNOSTYCZNA

Bydgoszcz, lipiec 2014

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział 1. Struktura osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz w roku 2013.....	6
Rozdział 2. Absolwenci zarejestrowani w PUP Bydgoszcz w 2013 roku według typów ukończonych szkół.....	9
2.1. ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH.....	9
2.2. ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH I ŚREDNICH ZAWODOWYCH.....	15
2.3. ABSOLWENCI SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH.....	20
2.4. ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH ZAWODOWYCH.....	21
Rozdział 3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone do PUP Bydgoszcz w 2013 według poziomu wykształcenia.....	26
Rozdział 4. Zapotrzebowanie na pracowników w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym – badanie ankietowe pracodawców.....	40
4.1. Zmiany kadrowe w badanych przedsiębiorstwach.....	40
4.1.1 Plany związane ze zwiększeniem zatrudnienia.....	40
4.1.2 Plany związane z redukcją zatrudnienia.....	42
4.1.3 Prognozy dotyczące zatrudnienia w perspektywie pięcioletniej.....	44
Rozdział 5. Prognozowana liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim w 2014 roku.....	45
Wnioski	52

Wstęp

Niniejszy raport został opracowany w ramach części prognostycznej raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za 2013 r. Dokument powstał na podstawie informacji pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszcz (Załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01 "Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy – stan w końcu IV kwartału 2013 roku"; Załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej – stan za I i II półrocze 2013 roku”); Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności w I i II półroczu 2013 roku"), danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy, danych Systemu Informacji Oświatowej MEN wprowadzonych do aplikacji *Monitoring zawodów* oraz Systemu Informatycznego Syriusz Std.

Raport przedstawia strukturę bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz w roku 2013 (na podstawie danych z Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 oraz danych wygenerowanych z SI Syriusz Std. i wprowadzonych do aplikacji *Monitoring zawodów*). Raport zawiera również przewidywaną liczbę absolwentów poszczególnych kierunków kształcenia w szkołach z terenu Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN wprowadzonych do aplikacji *Monitoring zawodów*.

Istnieje różnica między danymi wygenerowanymi i uzyskanymi na dzień 31.12.2013 r. (przekazanymi do Ministerstwa, jako Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01) oraz danymi wygenerowanymi, zgodnie z metodologią MZDiN i zacytowanymi w aplikacji *Monitoring zawodów*. Różnica w danych wynika z następujących faktów:

1. Dane w Załączniku 3 do sprawozdania MPiPS-01, poza osobami kończącymi szkoły ponadgimnazjalne obejmują także osoby kończące gimnazja i szkoły podstawowe. W aplikacji *Monitoring zawodów* wykazywane są jedynie osoby kończące szkoły ponadgimnazjalne;
2. PUP Bydgoszcz nie ma możliwości wprowadzenia do aplikacji *Monitoring zawodów* osób kończących zasadnicze szkoły zawodowe, średnie techniczne i policealne bez zdanego egzaminu zawodowego. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa

Edukacji Narodowej osoba kończąca szkołę bez zdania egzaminu zawodowego jest osobą bez zawodu;

3. W Załączniku 3 do sprawozdania MPiPS-01 osoby bezrobotne klasyfikowane są według tzw. zawodu "do statystyk" co oznacza, że:

-jeżeli osoba poprzednio pracowała przez okres co najmniej 1 roku w danym zawodzie, to klasyfikowana jest jako poprzednio pracująca według zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy;

-jeżeli osoba poprzednio pracowała w danym zawodzie ale przez okres krótszy niż rok to przypisywany jest jej zawód wyuczony (o ile posiada świadectwo ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego);

-jeżeli osoba poprzednio pracowała przez okres krótszy niż 1 rok w danym zawodzie i nie ma świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego bądź ukończyła LO klasyfikowana jest jako osoba poprzednio pracująca bez zawodu;

-jeżeli osoba dotychczas nie pracowała ale posiada świadectwo (dyplom) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego klasyfikowana jest, jako osoba dotychczas niepracująca według zawodu wyuczonego;

-jeżeli osoba nie posiada udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 6 miesięcy w tym samym zawodzie i nie posiada świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego klasyfikowana jest jako osoba bez zawodu¹.

W aplikacji *Monitoring zawodów* wszystkie osoby zostały sklasyfikowane zgodnie z zawodem wyuczonym.

Występująca różnica nie zmienia obrazu i tendencji zachodzących na rynku pracy w roku 2013.

Raport uwzględnia podział na zawody i specjalności (6-cyfrowy kod zawodu), zgodnie ze zmienioną klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i zakresu jej stosowania (Dz. U. z dnia 19 listopada 2012 r., poz. 1268). Powyższa klasyfikacja obowiązuje od 1 września 2012 roku.

¹Objaśnienia Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej na 2013 rok.

W rozdziale pierwszym przedstawiono strukturę osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz na koniec 2013 roku. W rozdziale drugim przeanalizowano absolwentów zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz według typów szkół. W kolejnym rozdziale przedstawiono wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone do PUP Bydgoszcz w 2013 roku według poziomu wykształcenia. W rozdziale czwartym zaprezentowano wyniki badania ankietowego lokalnych pracodawców. Rozdział piąty, natomiast zawiera prognozowaną liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim w roku 2014. Raport zawiera również wnioski końcowe.

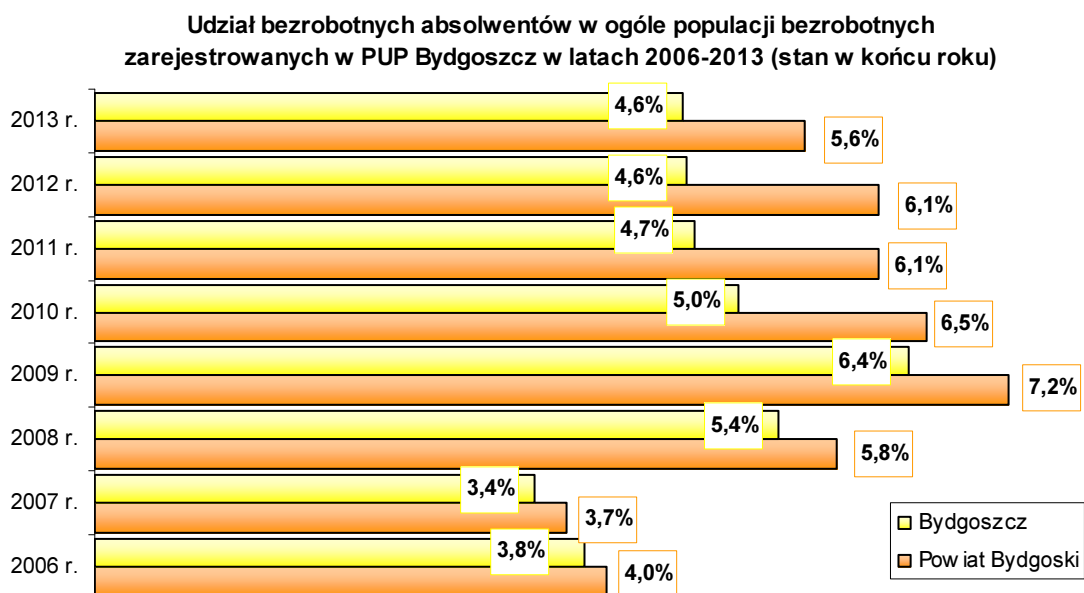
Rozdział 1. Struktura osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz w roku 2013

Według stanu w dniu 31 grudnia 2013 w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy pozostawało 959 osób bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, tj. o 0,8% mniej niż w analogicznym okresie roku wcześniejszego. Bezrobotni absolwenci stanowili 4,9% ogółu zarejestrowanych osób.

W powiecie grodzkim odnotowano niższy udział osób będących w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki niż w powiecie ziemskim. W Bydgoszczy było to 4,6%, a w powiecie 5,6%. Dla porównania rok wcześniej, tj. w końcu 2012 roku udział absolwentów w ogóle osób bezrobotnych w powiecie grodzkim był taki sam jak w roku 2012, podczas gdy w powiecie ziemskim był wyższy o 0,5 pkt proc.

Szczegółowy udział absolwentów w populacji osób bezrobotnych w latach 2006-2013 przedstawia wykres 1.

Wykres 1.

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Sprawozdań o rynku pracy MPiPS-01 za miesiąc grudzień 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 roku

Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP Bydgoszcz posiadają wysokie kwalifikacje. 37,7% z nich ukończyło szkoły wyższe według stanu w dniu 31.12.2013 roku. Ponadto wysoki odsetek tj. 41,7% wśród absolwentów figurujących w ewidencji PUP Bydgoszcz na koniec 2013 roku stanowili absolwenci szkół średnich i policealnych (w tym 15,8% osób ukończyło licea ogólnokształcące).

Tabela 1. Bezrobotni absolwenci szkół zarejestrowani w PUP Bydgoszcz według stanu w dniu 31.12.2013 roku

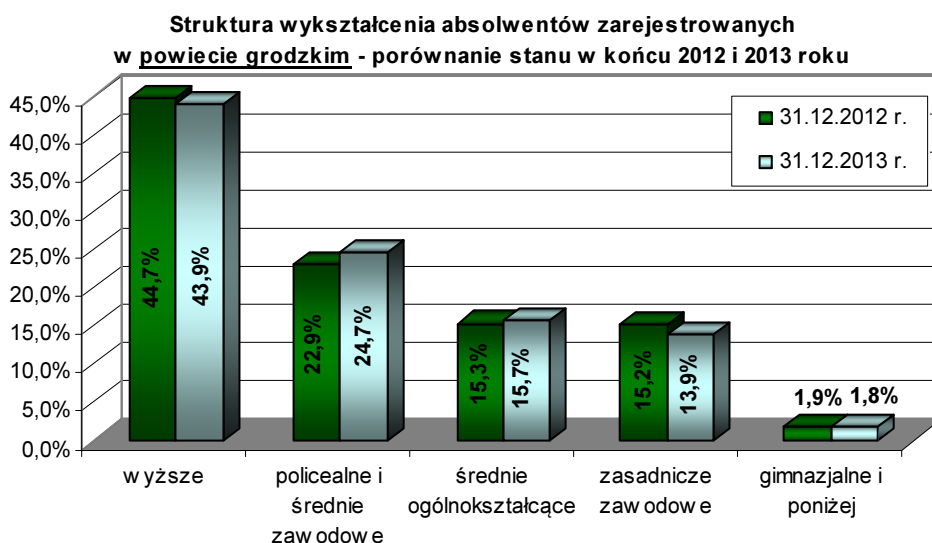
Poziom wykształcenia	Bydgoszcz		Powiat Bydgoski		PUP Bydgoszcz	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
wyższe	288	43,9	74	24,4	362	37,7
policealne i średnie zawodowe	162	24,7	86	28,4	248	25,9
średnie ogólnokształcące	103	15,7	49	16,2	152	15,8
zasadnicze zawodowe	91	13,9	87	28,7	178	18,6
gimnazjalne i poniżej	12	1,8	7	2,3	19	2,0
RAZEM	656	100,0	303	100,0	959	100,0

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01

Analizując dane z Bydgoszczy i z Powiatu Bydgoskiego widać wyraźnie, iż bydgoscy absolwenci legitymowali się wyższym poziomem wykształcenia niż ich rówieśnicy z Powiatu Bydgoskiego. Wśród bydgoskich absolwentów 43,9% miało wykształcenie wyższe, w powiecie bydgoskim 24,4%.

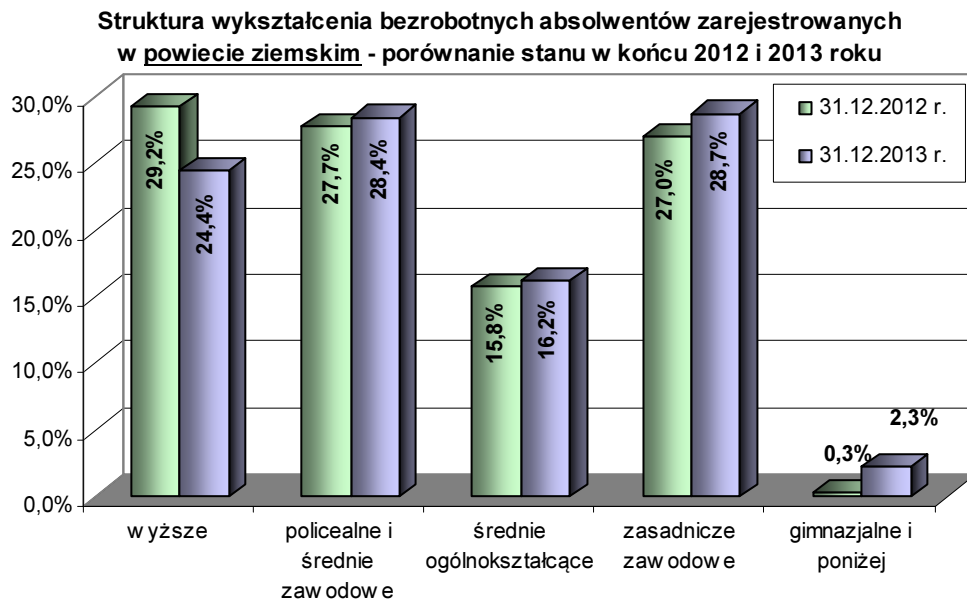
W końcu 2013 roku wykształceniem policealnym i średnim zawodowym legitymowało się w Bydgoszczy 24,7% osób, było to o 3,7 pkt proc. mniej niż w Powiecie Bydgoskim (28,4%). Wykształcenie zasadnicze zawodowe miało w powiecie grodzkim 13,9% absolwentów, a w powiecie ziemskim 28,7%, tj. o 14,8 pkt proc. więcej. Wykształcenie średnie ogólnokształcące miało 15,7% absolwentów z Bydgoszczy i 16,2% z Powiatu Bydgoskiego. Wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadało w powiecie grodzkim 1,8% absolwentów, z kolei w powiecie ziemskim 2,3% absolwentów.

Wykres 2.

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Wykres 3.

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

Porównując strukturę wykształcenia osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według stanu w końcu roku 2012 oraz 2013 nie zaobserwowano znacznych zmian. Wzrost odnotowany został w grupie osób bezrobotnych, które ukończyły szkołę policealną, lub średnią zawodową (wzrost o 11 osób, tj. o 4,6%), średnią ogólnokształcącą (wzrost o 2 osoby, tj. o 1,3%) a także gimnazjum bądź szkołę podstawową (wzrost o 6 osób, tj. o 46,2%). Zmniejszyła się natomiast liczba osób legitymujących się wykształceniem wyższym. W porównaniu do stanu w końcu 2012 roku w ewidencji PUP Bydgoszcz absolwentów tego typu szkół było o 5,2% mniej (tj. o 20 osób). Spadek odnotowano również w grupie osób, które ukończyły zasadnicze szkoły zawodowe. W końcu 2013 roku było ich o 3,8% mniej (tj. o 7 osób).

Rozdział 2. Absolwenci zarejestrowani w PUP Bydgoszcz w 2013 roku według typów ukończonych szkół

2.1. ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH

Szkoły wyższe wprowadziły na lokalny rynek pracy największą liczbę absolwentów. Wymagania stawiane przez pracodawców, a także aspiracje edukacyjne młodzieży, powodują, że co roku wzrasta liczba osób z wyższym wykształceniem.

Według danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN w roku akademickim 2012/2013 9 111 absolwentów ukończyło uczelnie wyższe, których siedziba znajdowała się na terenie Bydgoszczy. W stosunku do stanu w 2012 roku nastąpił spadek o 1 631 osób, tj. 15,2%.

Bydgoszcz jest siedzibą dziewięciu szkół wyższych:

- Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego,
- Bydgoska Szkoła Wyższa,
- Kujawsko-Pomorska Szkoła Wyższa,
- Uniwersytet im. Kazimierza Wielkiego,
- Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. J. i J. Śniadeckich,
- Wyższa Szkoła Gospodarki,
- Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu,
- Wyższa Szkoła Służb Lotniczych,
- Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Bydgoskiej im. bł. bp. Michała Kozala.

Ponadto w mieście znajdują się wydziały zamiejscowe innych krajowych uczelni. Wśród nich wyróżnić można wydziały:

- Wyższej Szkoły Informatyki w Łodzi (Wydział Zamiejscowy w Bydgoszczy),
- Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu (Wydział Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy),
- Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy),

Analizując dane dotyczące kierunków kształcenia w bydgoskich szkołach wyższych można stwierdzić, że największą liczbę absolwentów w roku akademickim 2012/2013 odnotowano na kierunkach:

- pedagogika – 2 285 absolwentów;
- administracja – 931 absolwentów;
- filologia (w tym polska i obcojęzyczna) – 527 absolwentów;

- turystyka i rekreacja – 523 absolwentów;
- budownictwo – 356 absolwentów;
- zarządzanie – 332 absolwentów;
- ekonomia – 302 absolwentów;
- rolnictwo – 207 absolwentów;
- ochrona środowiska – 199 absolwentów;
- fizjoterapia – 175 absolwentów;
- zarządzanie i inżynieria produkcji – 170 absolwentów.

Wśród tzw. ścisłych kierunków kształcenia najwięcej absolwentów w roku akademickim 2012/2013 studiowało na kierunkach:

- technologia chemiczna – 191 absolwentów;
- mechanika i budowa maszyn – 124 absolwentów;
- inżynieria środowiska – 123 absolwentów;
- elektronika i telekomunikacja – 110 absolwentów;
- biotechnologia – 98 absolwentów;
- elektrotechnika – 71 absolwentów;
- mechatronika – 61 absolwentów;
- informatyka – 61 absolwentów.

Na koniec 2013 roku 43,9% ogółu bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w Bydgoszczy ukończyło szkołę wyższą. W powiecie ziemskim wskaźnik ten wyniósł 24,4%. Ogółem dla PUP Bydgoszcz szkołę wyższą ukończyło 37,7% bezrobotnych absolwentów.

Według danych zawartych w Załączniku 3 do sprawozdania MPiPS-01 na poziomie szkolnictwa wyższego w powiecie grodzkim najwięcej absolwentów zarejestrowanych według stanu w dniu 31.12.2013 r. stanowili pedagodzy. Ich udział w ogólnej liczbie bydgoskich absolwentów szkół wyższych zarejestrowanych w PUP w końcu 2013 r. wynosił 6,9%. Ponadto, podobnie jak w ubiegłych latach, do grupy najliczniej reprezentowanych bezrobotnych absolwentów zaliczyć należy także specjalistów administracji publicznej (4,5% absolwentów szkół wyższych) oraz asystentów prawnych (4,5% absolwentów szkół wyższych).

Ponadto w powiecie grodzkim na koniec 2013 roku wśród zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów szkół wyższych licznie reprezentowani byli:

- pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji – 3,1% ogółu zarejestrowanych w Bydgoszczy na koniec 2013 roku absolwentów legitymujących się wykształceniem wyższym;

- kulturoznawcy – 2,8%;
- socjologowie – 2,4%;
- biotechnolodzy – 2,1%;
- psychologowie – 2,1%.

Poniższa tabela zawiera zestawienie najliczniej reprezentowanych grup zawodowych wśród bezrobotnych absolwentów szkół wyższych zarejestrowanych na terenie powiatu grodzkiego według stanu w końcu 2013 roku (tabela 2).

Tabela 2. 10 najliczniejszych grup bezrobotnych absolwentów szkół wyższych zarejestrowanych według stanu w końcu 2013 roku w Bydgoszczy

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	bezrobotni ogółem zarejestrowani w okresie 2013 roku	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w okresie 2013 roku	bezrobotni ogółem - stan w dniu 31.12.2013	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - stan w dniu 31.12.2013
WYKSZTAŁCENIE WYŻSZE						
1.	235107	Pedagog	212	74	109	20
2.	242217	Specjalista administracji publicznej	166	59	87	13
3.	261901	Asystent prawny	59	29	31	13
4.	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	84	37	35	9
5.	263203	Kulturoznawca	27	18	16	8
6.	263204	Socjolog	36	17	22	7
7.	213106	Biotechnolog	51	33	15	6
8.	263401	Psycholog	28	21	9	6
9.	228301	Fizjoterapeuta	57	30	20	5
10.	264302	Filolog – filologia obcojęzyczna	56	21	23	4

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01

Do aplikacji *Monitoring zawodów* dla miasta Bydgoszczy na podstawie raportu wygenerowanego z systemu Syriusz Std. wprowadzono 197 bezrobotnych absolwentów bydgoskich szkół wyższych zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz na koniec 2013 roku (tj. 68,4% ogółu bydgoskich absolwentów). Stanowili oni 2,2% ogółu osób, które w roku

akademickim 2012/2013 ukończyły szkoły wyższe, których siedziba znajdowała się na terenie Bydgoszczy.

Ponadto w aplikacji *Monitoring zawodów* dla miasta Bydgoszczy umieszczono informacje na temat 91 bezrobotnych absolwentach uczelni spoza powiatu grodzkiego (tj. 31,6% ogółu bydgoskich absolwentów).

Do aplikacji wprowadzono zawody absolwentów zgodne z ukończonym przez nich kierunkiem studiów wyższych, nie wyszczególniając przy tym specjalizacji. Miało to wpływ na zmianę struktury 10 najliczniejszych grup bezrobotnych absolwentów szkół wyższych zarejestrowanych w końcu 2013 roku dla powiatu grodzkiego:

- pedagog – 37 absolwentów;
- specjalista administracji publicznej – 22 absolwentów;
- pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji – 18 absolwentów;
- pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani – 15 absolwentów²;
- specjaliści do spraw finansów – 10 absolwentów;
- specjaliści do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 10 absolwentów;
- socjolog – 9 absolwentów;
- biotechnolog – 9 absolwentów;
- kulturoznawca – 8 absolwentów;
- nauczyciel techniki w szkole podstawowej – 8 absolwentów.

Nie zanotowano znacznych różnic między danymi z Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01, a danymi z aplikacji *Monitoring zawodów*.

Zgodnie z danymi zawartymi w Załączniku 3 do sprawozdania MPiPS-01 w powiecie ziemskim na koniec 2013 roku największą liczbę bezrobotnych absolwentów stanowiły osoby, które ukończyły szkołę wyższą w zawodzie pedagog oraz specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych. W ogóle osób bezrobotnych z powiatu ziemskiego w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w szkole wyższej według stanu w końcu 2013 roku stanowili oni 6,8% (taki sam udział dla każdej z w/w grup zawodowych). Ponadto w powiecie ziemskim licznie reprezentowani wśród bezrobotnych absolwentów szkół wyższych byli również asystenci prawni. Stanowili oni 5,4% ogółu absolwentów szkół wyższych.

² w aplikacji *Monitoring zawodów* absolwenci kierunku prawo wykazywani byli jako pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani, natomiast w Syriusz Std przyporządkowywano im zazwyczaj zawód asystenta prawnego

Tabela 3. 10 najliczniejszych grup bezrobotnych absolwentów szkół wyższych zarejestrowanych według stanu w końcu 2013 roku w Powiecie Bydgoskim

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	bezrobotni ogółem zarejestrowani w okresie 2013 roku	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w okresie 2013 roku	bezrobotni ogółem - stan w dniu 31.12.2013	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - stan w dniu 31.12.2013
WYKSZTAŁCENIE WYŻSZE						
1.	235107	Pedagog	62	27	20	5
2.	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	32	7	17	5
3.	261901	Asystent prawny	11	8	7	4
4.	213205	Inżynier rolnictwa	22	8	11	2
5.	213207	Inżynier zootechniki	32	8	12	2
6.	214917	Inżynier transportu drogowego	9	5	5	2
7.	228301	Fizjoterapeuta	5	5	2	2
8.	233025	Nauczyciel wychowania fizycznego	13	5	7	2
9.	241304	Specjalista bankowości	4	2	2	2
10.	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	12	4	7	2

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01

Do aplikacji *Monitoring zawodów* dla Powiatu Bydgoskiego na podstawie raportu wygenerowanego z systemu Syriusz Std. wprowadzono 61 bezrobotnych absolwentów bydgoskich szkół wyższych zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz na koniec 2013 roku (tj. 82,4% ogółu absolwentów z powiatu ziemskiego). Stanowili oni 0,7% ogółu osób, które w roku akademickim 2012/2013 ukończyły szkoły wyższe z siedzibą w Bydgoszczy.

Ponadto w aplikacji *Monitoring zawodów* dla Powiatu Bydgoskiego umieszczono informacje o 13 bezrobotnych absolwentach uczelni, których siedziba znajdowała się poza Bydgoszczą (tj. 17,6 % ogółu absolwentów szkół wyższych z Powiatu Bydgoskiego).

Do aplikacji wprowadzone zostały posiadane przez absolwentów zawody zgodnie z ukończonym przez nich kierunkiem studiów wyższych, bez wyszczególniania specjalizacji. Miało to wpływ na wzrost liczby absolwentów w końcu 2013 roku m.in. posiadających taki

zawód jak: pedagog (więcej o 5 osób), asystent prawny³ (więcej o 2 osoby), inżynier zootechniki (więcej o 4 osoby). Różnice te spowodowane są m.in. faktem, iż w Załączniku 3 do sprawozdania MPiPS-01 często zawodem do statystyk okazuje się zawód wykonywany a nie wyuczony, który jest kluczowy przy analizie na potrzeby części prognostycznej raportu monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Struktura 10 najliczniejszych grup bezrobotnych absolwentów szkół wyższych zarejestrowanych w końcu 2013 roku dla powiatu ziemskiego zgodnie z danymi widniejącymi w aplikacji *Monitoring zawodów* przedstawiała się następująco:

- pedagog – 9 absolwentów;
- pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani – 6 absolwentów;
- inżynier zootechniki – 6 absolwentów;
- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 5 absolwentów;
- ochrona środowiska – 4 absolwentów;
- specjalista administracji publicznej – 3 absolwentów;
- inżynier budownictwa – budownictwo ogólne – 3 absolwentów;
- inżynier rolnictwa – 2 absolwentów;
- inżynier transportu drogowego – 2 absolwentów;
- fizjoterapeuta – 2 absolwentów.

³ w aplikacji *Monitoring zawodów* absolwenci kierunku prawo wykazywani byli jako pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani, natomiast w Syriusz Std przyporządkowywano im zazwyczaj zawód asystenta prawnego

2.2. ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH I ŚREDNICH ZAWODOWYCH

Według danych z aplikacji *Monitoring zawodów* na terenie Bydgoszczy funkcjonuje 57 szkół policealnych. W roku szkolnym 2012/2013 ukończyło je 1 755 absolwentów. Zgodnie z danymi przekazanymi przez SIO MEN przewiduje się, że w 2014 roku liczba absolwentów wzrośnie do 2 065, tj. o 17,7%.

Ponadto w Bydgoszczy znajduje się 50 szkół średnich zawodowych zgodnie z danymi z aplikacji *Monitoring zawodów*. Łącznie w roku szkolnym 2012/2013 roku ukończyło je 1 788 uczniów. Według przewidywań ich liczba wzrośnie do 1 875, tj. o 4,9% w 2014 roku.

W powiecie ziemskim funkcjonuje jedna szkoła policealna według danych z aplikacji *Monitoring zawodów*. W roku szkolnym 2012/2013 ukończyło ją 6 osób. Według przewidywań SIO MEN w 2014 roku liczba absolwentów tej szkoły ma wzrosnąć do 12 osób, tj. o 100,0%.

Dodatkowo na terenie Powiatu Bydgoskiego znajdują się 4 szkoły średnie zawodowe. W 2013 roku ukończyło je 150 uczniów. Według przewidywań w roku szkolnym 2013/2014 liczba absolwentów ma wzrosnąć o 14,0%, czyli o 21 osób.

Bezrobotni absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych stanowili na koniec 2013 roku 25,9% ogółu absolwentów zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz.

Według stanu w końcu 2013 roku w powiecie grodzkim liczba absolwentów z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym wynosiła 162 osoby, co stanowiło prawie 1/4 ogółu bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w Bydgoszczy (24,7%). Zgodnie z danymi zawartymi w Załączniku 3 do sprawozdania MPiPS-01 według stanu w końcu 2013 roku do najpopularniejszych zawodów wśród zarejestrowanych absolwentów szkół średnich zawodowych i policealnych powiatu grodzkiego należeli:

- technik ekonomista (8,0% ogółu bydgoskich absolwentów z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym);
- technik pojazdów samochodowych (6,8%);
- technik technologii żywności (4,3%);
- technik informatyk (4,3%).

Tabela 4. 10 najliczniejszych grup bezrobotnych absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych zarejestrowanych według stanu w końcu 2013 roku w Bydgoszczy

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	bezrobotni ogółem zarejestrowani w okresie 2013 roku	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w okresie 2013 roku	bezrobotni ogółem - stan w dniu 31.12.2013	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - stan w dniu 31.12.2013
WYKSZTAŁCENIE POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE						
1.	331403	Technik ekonomista S	392	34	237	13
2.	311513	Technik pojazdów samochodowych S	34	20	15	11
3.	314403	Technik technologii żywności S	46	19	20	7
4.	351203	Technik informatyk S	56	13	35	7
5.	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	217	26	114	6
6.	514105	Technik usług fryzjerskich S	40	23	14	6
7.	523002	Kasjer handlowy	167	22	97	6
8.	513101	Kelner S	114	16	70	5
9.	524404	Telemarketer	132	40	44	5
10.	343104	Fototechnik S	19	10	12	4

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

Do aplikacji wprowadzono 97 absolwentów szkół średnich zawodowych oraz 41 absolwentów szkół policealnych. Łącznie wprowadzono 138 osób będących w okresie do 12 miesięcy po ukończeniu szkoły średniej, bądź policealnej, tj. 85,2% ogółu absolwentów wymienionych typów szkół dla Bydgoszczy według stanu w końcu 2013 roku. Spowodowane to jest m.in. brakiem możliwości wprowadzenia do aplikacji osób, które ukończyły wskazaną szkołę a nie zdały egzaminu zawodowego.

Według danych z aplikacji *Monitoring zawodów* dla powiatu grodzkiego struktura 10 najliczniejszych grup bezrobotnych absolwentów szkół średnich zawodowych i policealnych zarejestrowanych w końcu 2013 roku przedstawiała się następująco:

- technik ekonomista – 14 absolwentów;
- technik usług fryzjerskich – 12 absolwentów;
- technik pojazdów samochodowych – 11 absolwentów;
- technik informatyk – 8 absolwentów;

- technik masażysta – 7 absolwentów;
- technik technologii żywności – 7 absolwentów;
- technik administracji – 7 absolwentów;
- technik usług kosmetycznych – 6 absolwentów;
- fototechnik – 6 absolwentów;
- kelner – 5 absolwentów.

Porównując dane z Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 z danymi z aplikacji *Monitoring zawodów* można stwierdzić niewielkie różnice w strukturze 10 najliczniej reprezentowanych zawodów wśród bezrobotnych absolwentów szkół średnich zawodowych i policealnych z powiatu grodzkiego. Zawody wymienione w tabeli 4 takie jak: pozostali pracownicy obsługi biurowej, kasjer handlowy oraz telemarketer, są zawodami wykonywanymi przez osoby bezrobotne a nie zdobytymi w ostatnio ukończonej szkole, dlatego nie wykazano ich w aplikacji *Monitoring zawodów*. Zamiast nich wymieniono techników masażyстів, techników usług kosmetycznych oraz techników administracji, czyli zawody odpowiednie dla ukończonych przez osoby bezrobotne kierunków kształcenia.

W powiecie ziemskim na koniec 2013 roku zarejestrowanych było 86 absolwentów, którzy ukończyli szkołę policealną lub średnią zawodową, co stanowiło 28,4% ogółu absolwentów powiatu ziemskiego.

Według danych z Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 wśród zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz absolwentów z Powiatu Bydgoskiego najliczniejsze grupy zawodowe na dzień 31.12.2013 roku stanowili:

- technik żywienia i gospodarstwa domowego (8,1% ogółu absolwentów z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym w powiecie ziemskim);
- technik ekonomista (8,1%);
- technik mechanik (4,7%);
- kucharz (4,7%);
- technik handlowiec (4,7%).

Tabela 5 zawiera zestawienie najliczniej reprezentowanych grup zawodowych wśród bezrobotnych absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych zarejestrowanych na terenie powiatu ziemskiego według stanu w końcu 2013 roku.

Tabela 5. 10 najliczniejszych grup bezrobotnych absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych zarejestrowanych według stanu w końcu 2013 roku Powiecie Bydgoskim

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	bezrobotni ogółem zarejestrowani w okresie 2013 roku	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w okresie 2013 roku	bezrobotni ogółem - stan w dniu 31.12.2013	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - stan w dniu 31.12.2013
WYKSZTAŁCENIE POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE						
1.	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	49	11	32	7
2.	331403	Technik ekonomista S	195	31	133	7
3.	311504	Technik mechanik S	93	9	62	4
4.	512001	Kucharz S	127	15	87	4
5.	522305	Technik handlowiec S	40	4	31	4
6.	311513	Technik pojazdów samochodowych S	12	6	6	3
7.	334306	Technik administracji S	28	3	20	3
8.	311104	Technik geodeta S	6	4	4	2
9.	311204	Technik budownictwa S	25	4	22	2
10.	314205	Technik ogrodnik S	11	2	7	2

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01

Do aplikacji *Monitoring zawodów* wprowadzono 61 absolwentów szkół średnich zawodowych oraz 8 absolwentów szkół policealnych. Łącznie wprowadzono 69 osób będących w okresie do 12 miesięcy po ukończeniu szkoły średniej, bądź policealnej, tj. 80,2% ogółu absolwentów wymienionych typów szkół dla Powiatu Bydgoskiego według stanu w końcu 2013 roku, co spowodowane jest m.in. brakiem możliwości wprowadzenia do aplikacji osób, które ukończyły wskazaną szkołę a nie zdały egzaminu zawodowego.

Spośród 69 absolwentów wprowadzonych do aplikacji *Monitoring zawodów* 42,0% ukończyło szkołę średnią zawodową z terenu Powiatu Bydgoskiego.

Dla powiatu ziemskiego struktura 10 najliczniejszych grup bezrobotnych absolwentów szkół średnich zawodowych i policealnych zarejestrowanych w końcu 2013 roku zgodnie z danymi z aplikacji przedstawiała się następująco:

- technik ekonomista – 15 absolwentów;
- technik żywienia i gospodarstwa domowego – 8 absolwentów;

- technik handlowiec – 6 absolwentów;
- technik informatyk – 4 absolwentów;
- technik mechanik – 4 absolwentów;
- technik usług fryzjerskich – 4 absolwentów;
- technik pojazdów samochodowych – 3 absolwentów;
- technik ogrodnik – 3 absolwentów;
- technik geodeta – 3 absolwentów;
- technik administracji – 3 absolwentów.

Porównując dane z Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 z danymi z aplikacji *Monitoring zawodów* można stwierdzić niewielkie różnice w strukturze 10 najliczniej reprezentowanych zawodów wśród bezrobotnych absolwentów szkół średnich zawodowych i policealnych z powiatu ziemskiego. Przede wszystkim zwiększyła się liczebność bezrobotnych absolwentów posiadających wymienione powyżej zawody, przez co wśród 10 najliczniej reprezentowanych zawodów wymieniono technika usług fryzjerskich oraz technika informatyka, a pominięto technika budownictwa. Ponadto wykazany w tabeli 5 kucharz nie jest zawodem zgodnym z kierunkiem kształcenia w szkole policealnej bądź średniej zawodowej, dlatego w aplikacji nie znalazł się absolwent legitymujący się tym zawodem.

2.3. ABSOLWENCI SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

W Bydgoszczy funkcjonuje 67 liceów ogólnokształcących, zgodnie z danymi udostępnionymi w aplikacji *Monitoring zawodów*. W roku szkolnym 2012/2013 odnotowano 2 716 absolwentów. Według prognoz rok później ma ich być o 9,8% więcej (tj. 2 982).

Na terenie Powiatu Bydgoskiego znajduje się 7 placówek, w których możliwe jest zdobycie wykształcenia średniego ogólnokształcącego. W roku szkolnym 2012/2013 ukończyły je 164 osoby, natomiast prognozuje się, że w 2014 roku ma ich być o 45,7% więcej, tj. 239.

Łącznie w ewidencji PUP Bydgoszcz figurowało w dniu 31.12.2013 roku 152 absolwentów szkół ogólnokształcących, co stanowiło 15,8% ogółu zarejestrowanych absolwentów. W powiecie grodzkim były to 103 osoby, (tj. 15,7% ogółu bydgoskich absolwentów), w powiecie ziemskim było to 49 osób (tj. 16,2% ogółu absolwentów z powiatu ziemskiego).

Licea ogólnokształcące nie dają możliwości zdobycia tytułu zawodowego. Dlatego też kończąca je młodzież często kontynuuje edukację w szkołach policealnych i wyższych, zwiększając tym samym swoje szanse na rynku pracy.

Warto podkreślić, że w ewidencji urzędu pracy nie figurowały wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej dla osób „bez zawodu”. Pracodawcy nie zgłaszają bowiem tego typu propozycji pracy. Zazwyczaj podają określone wymagania pod adresem potencjalnych kandydatów: konieczność posiadania konkretnych umiejętności lub doświadczenia zawodowego. Z analizy PUP Bydgoszcz wynika, że absolwenci szkół ogólnokształcących znajdują najczęściej zatrudnienie jako pracownicy biurowi lub handlowcy.

2.4. ABSOLWENCI SZKÓŁ ZASADNICZYCH ZAWODOWYCH

Według danych zawartych w aplikacji *Monitoring zawodów* w Bydgoszczy znajduje się 18 szkół zasadniczych zawodowych, które w roku szkolnym 2012/2013 ukończyło 693 uczniów. Przewidywany jest spadek liczby absolwentów szkół zasadniczych zawodowych w roku szkolnym 2013/2014 o 35,2% (tj. ma być 449 absolwentów).

Na terenie Powiatu Bydgoskiego jest 5 placówek, w których można zdobyć wykształcenie zasadnicze zawodowe. W roku szkolnym 2012/2013 ukończyło je 145 uczniów. Według przewidywań w 2014 roku ma ich być o 37,2% mniej (tj. ma być 91 absolwentów).

W PUP Bydgoszcz na koniec 2013 roku w ewidencji figurowało łącznie 178 absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, co stanowiło 18,6% ogółu zarejestrowanych absolwentów. W powiecie grodzkim wskaźnik ten wyniósł w dniu 31.12.2013 roku 13,9% ogółu absolwentów (91 osób), natomiast w powiecie ziemskim 28,7% (87 osób).

W powiecie grodzkim na koniec 2013 roku wśród zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów zasadniczych szkół zawodowych, zgodnie z danymi zawartymi w Załączniku 3 do sprawozdania MPiPS-01 najliczniej reprezentowani byli:

- sprzedawcy – 51,6% ogółu zarejestrowanych absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym z Bydgoszczy;
- fryzjerzy – 27,5%;
- mechanicy pojazdów samochodowych – 9,9%;
- kucharze małej gastronomii – 8,8%,
- cukiernicy – 7,7%.

W tabeli nr 6 przedstawiono zestawienie 10 najliczniej reprezentowanych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych zarejestrowanych w Bydgoszczy według stanu w końcu 2013 roku.

Tabela 6. Najliczniejsze grupy bezrobotnych absolwentów zasadniczych szkół zawodowych zarejestrowanych według stanu w końcu 2013 roku w Bydgoszczy

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	bezrobotni ogółem zarejestrowani w okresie 2013 roku	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w okresie 2013 roku	bezrobotni ogółem - stan w dniu 31.12.2013	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - stan w dniu 31.12.2013
WYKSZTAŁCENIE ZASADNICZE ZAWODOWE						
1.	522301	Sprzedawca S	1 947	154	1 470	47
2.	514101	Fryzjer S	263	66	158	25
3.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	247	47	126	9
4.	512002	Kucharz małej gastronomii S	144	42	70	8
5.	751201	Cukiernik S	172	21	110	7
6.	611303	Ogrodnik S	37	5	27	5
7.	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych S	53	12	34	4
8.	752205	Stolarz S	166	12	115	4
9.	751204	Piekarz S	135	5	84	3
10.	741103	Elektryk S	40	7	21	2

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

Do aplikacji *Monitoring zawodów* wprowadzono 82 absolwentów szkół zasadniczych zawodowych z Bydgoszczy. Stanowili oni 90,1% ogółu absolwentów wymienionych typów szkół dla Bydgoszczy według stanu w końcu 2013 roku, co spowodowane jest m.in. brakiem możliwości wprowadzenia do aplikacji osób, które ukończyły wskazaną szkołę a nie zdały egzaminu zawodowego.

Dla powiatu grodzkiego struktura 10 najliczniejszych grup bezrobotnych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych zarejestrowanych w końcu 2013 roku zgodnie z danymi z aplikacji przedstawiała się następująco:

- sprzedawca – 25 absolwentów;
- fryzjer – 20 absolwentów;
- mechanik pojazdów samochodowych – 9 absolwentów;
- kucharz małej gastronomii – 8 absolwentów;
- cukiernik – 4 absolwentów;

- stolarz – 3 absolwentów;
- elektromechanik pojazdów samochodowych – 3 absolwentów;
- elektryk – 2 absolwentów;
- pracownik pomocniczy obsługi hotelowej – 2 absolwentów;
- mechanik precyzyjny – 2 absolwentów.

Porównując dane z Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 z danymi z aplikacji *Monitoring zawodów* można zauważyć różnice w liczebności absolwentów m. in. w zawodach sprzedawca, fryzjer i cukiernik. Różnice te wynikają z tego, iż w Załączniku 3 osoby posiadające staż pracy powyżej roku wykazywane są po zawodzie ostatnio wykonywanym. Ponadto z tego samego powodu w aplikacji wśród 10 najliczniej reprezentowanych zawodów wymieniono ogrodnika i piekarza.

W powiecie ziemskim na koniec 2013 roku wśród zarejestrowanych absolwentów legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym najliczniej reprezentowani byli:

- sprzedawcy – 33,3% ogółu zarejestrowanych absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym z Powiatu Bydgoskiego;
- kucharze małej gastronomii – 19,5%;
- mechanicy pojazdów samochodowych – 12,6%;
- fryzjerzy – 8,0%;

Tabela nr 7 zawiera zestawienie najliczniej reprezentowanych grup zawodowych wśród bezrobotnych absolwentów zasadniczych szkół zawodowych zarejestrowanych na terenie powiatu ziemskiego.

Tabela 7. Najlichniesze grupy bezrobotnych absolwentów zasadniczych szkół zawodowych zarejestrowanych według stanu w końcu 2013 roku w powiecie ziemskim

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	bezrobotni ogółem zarejestrowani w okresie 2013 roku	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w okresie 2013 roku	bezrobotni ogółem - stan w dniu 31.12.2013	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - stan w dniu 31.12.2013
WYKSZTAŁCENIE ZASADNICZE ZAWODOWE						
1.	522301	Sprzedawca S	612	69	489	29
2.	512002	Kucharz małej gastronomii S	117	38	73	17
3.	723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	128	23	76	11
4.	514101	Fryzjer S	99	14	85	7
5.	722204	Ślusarz S	255	15	181	4
6.	751201	Cukiernik S	69	8	55	3
7.	711202	Murarz S	160	3	129	2
8.	713101	Malarz-tapeciarz S	24	3	21	2
9.	713201	Lakiernik S	7	2	5	2
10.	741103	Elektryk S	9	2	5	2

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01

Do aplikacji *Monitoring zawodów* wprowadzono łącznie 72 absolwentów szkół zasadniczych zawodowych zarejestrowanych w końcu 2013 roku w powiecie ziemskim. Stanowili oni 82,8% ogółu absolwentów wymienionego typu szkoły dla powiatu ziemskiego według stanu w końcu 2013, co spowodowane jest m.in. brakiem możliwości wprowadzenia do aplikacji osób, które ukończyły wskazaną szkołę a nie zdały egzaminu zawodowego. Spośród 72 absolwentów wprowadzonych do aplikacji *Monitoring zawodów* 51,4% ukończyło szkołę z terenu powiatu ziemskiego. Pozostali, tj. 48,6% uczęszczali do szkół usytuowanych poza Powiatem Bydgoskim (najczęściej w Bydgoszczy).

Dla powiatu ziemskiego struktura 10 najlichnieszych grup bezrobotnych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych zarejestrowanych w końcu 2013 roku zgodnie z danymi z aplikacji przedstawiała się następująco:

- sprzedawca – 20 absolwentów;
- kucharz małej gastronomii – 17 absolwentów;

- mechanik pojazdów samochodowych – 11 absolwentów;
- fryzjer – 7 absolwentów;
- cukiernik – 4 absolwentów;
- ślusarz – 3 absolwentów;
- stolarz – 2 absolwentów;
- operator obrabiarek skrawających – 2 absolwentów;
- murarz – 2 absolwentów;
- blacharz samochodowy – 2 absolwentów

Porównując dane z Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01 z danymi z aplikacji *Monitoring zawodów* można zauważyć znaczne różnice w liczebności absolwentów m.in. w zawodzie sprzedawcy. Różnice te wynikają z tego, że w Załączniku 3 osoby posiadające staż pracy powyżej roku wykazywane są po zawodzie ostatnio wykazywanym. Stąd właśnie wysoka liczba osób posiadających wymienione wyżej zawody. Nie wymieniono, natomiast malarza-tapeciarza, lakiernika i elektryka.

Rozdział 3. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone do PUP Bydgoszcz w 2013 roku według poziomu wykształcenia

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego z badania popytu na pracę za IV kwartał 2013 roku w województwie kujawsko-pomorskim zgłoszono łącznie **1 542 wolne miejsca pracy**. Stanowiło to 3,9% ogółu wolnych miejsc zgłoszonych w kraju i ulokowało województwo na 9. miejscu na tle innych województw.

W kujawsko-pomorskim większość zgłoszonych wolnych miejsc, tj. 87,7% pochodziła z sektora prywatnego. Biorąc pod uwagę wielkość firm, to przedsiębiorstwa małe (do 9 zatrudnionych osób) zgłosiły 612 wolnych miejsc, średnie (od 10 do 49 zatrudnionych osób) – 315, a duże (50 i więcej zatrudnionych osób) – 615. Najwięcej wolnych miejsc pracy oferowały podmioty należące do sekcji *przetwórstwo przemysłowe* (39,9% zgłoszonych wolnych miejsc w województwie), *handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (24,3%) oraz *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* (7,4%).

Tabela 8. Wolne miejsca pracy według sekcji PKD na koniec IV kwartału 2013 roku w województwie kujawsko-pomorskim

Wyszczególnienie	Sektor		Jednostki według wielkości		
	publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
KUJAWSKO-POMORSKIE	190	1352	615	315	612
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	0	4	0	0	4
GÓRNICCTWO I WYDOBYWANIE (B)	0	4	4	0	0
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	3	612	327	209	79
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH(D)	4	0	4	0	0
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	2	0	0	2	0
BUDOWNICTWO (F)	0	71	11	3	57
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	0	374	88	14	272
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	9	99	11	20	77
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI(I)	0	97	31	0	66
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	4	3	7	0	0
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	0	19	5	1	13
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	0	3	2	1	0
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	2	27	0	12	17

DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	1	9	1	9	0
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	114	0	108	5	1
EDUKACJA (P)	23	11	6	18	10
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	26	1	10	17	0
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	2	0	0	2	0
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	0	18	0	2	16

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2013 r.

W końcu grudnia 2013 roku wolne miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim przeznaczone były głównie dla robotników przemysłowych i rzemieślników (695 wolnych miejsc, tj. 45,1% ogółu zgłoszonych miejsc w województwie) oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń (217 miejsc tj. 14,1%). Dla porównania osobom z wysokimi kwalifikacjami skupionym w grupie zawodowej specjalności oferowano niewiele ponad 140 miejsc pracy (141 miejsc, tj. 9,1%).

Według danych zawartych w Załączniku 2 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej – stan w I i II półroczu 2013 roku” do Powiatowego Urzędu Pracy w Bydgoszczy w okresie 2013 pracodawcy zgłosili **15 328 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej**. W porównaniu do 2012 roku, nastąpił wzrost o 25,2%.

19,5% miejsc zgłoszonych w 2013 roku (tj. 2 989) należało do miejsc pracy subsydiowanej. Przez prace subsydiowane określa się miejsca aktywizacji zawodowej, takie jak: staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne oraz miejsca zatrudnienia subsydiowanego (w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych i wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego).

W końcu 2013 roku do dyspozycji osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz pozostało 527 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, co stanowiło 3,4% wszystkich miejsc zgłoszonych w okresie 2013 roku.

Analiza wielkości i struktury zgłaszanego przez pracodawców popytu na pracę jest stosunkowo trudna ze względu na dostępne źródła informacji, a uzyskane wyniki mogą być niejednoznaczne. Raport nie uwzględnia np. ofert pracy publikowanych w prasie i ogłaszanych w komunikatach radiowo-telewizyjnych oraz gromadzonych przez niepubliczne instytucje pośrednictwa pracy. Brakuje w nim też informacji na temat pracodawców, którzy korzystają ze swoich własnych kontaktów w poszukiwaniu potrzebnych im pracowników.

W niniejszym rozdziale dokonana została analiza wolnych miejsc pracy zgłoszonych do PUP Bydgoszcz w 2013 roku według zawodów i poziomu wykształcenia. Zawodom

wykonywanym przez osoby bezrobotne przypisany został odpowiedni poziom wykształcenia zgodnie z założeniem, że do wykonywania poszczególnych zawodów niezbędne jest odpowiednie wykształcenie oraz zgodnie z obowiązującą klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego.

W Bydgoszczy w okresie 2013 roku zgłoszono łącznie 12 602 miejsca pracy i aktywizacji zawodowej (w tym 2 098 miejsc pracy subsydiowanej, tj. 16,6%), a w Powiecie Bydgoskim 2 726 miejsc (w tym 891 miejsc subsydiowanych, tj. 32,7%). W końcu 2013 roku w dyspozycji PUP pozostały 503 wolne miejsca pracy oraz miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone przez bydgoskich pracodawców oraz 24 zgłoszone przez pracodawców z Powiatu Bydgoskiego.

Poniżej dokonana została analiza zgłoszonych przez pracodawców do PUP Bydgoszcz wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresie 2013 roku na podstawie danych zawartych w Załączniku 3 do sprawozdania MPiPS-01 "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności".

Analizując dane za okres 2013 roku można stwierdzić, że w **Bydgoszczy** wśród osób z **wykształceniem wyższym** poszukiwani byli przede wszystkim:

- doradcy finansowi,
- specjaliści do spraw ubezpieczeń społecznych,
- specjaliści do spraw sprzedaży,
- pozostali specjaliści do spraw rynku nieruchomości,
- opiekunowie klienta.

Wszystkie powyżej wskazane zawody można określić mianem **deficytowych**, gdyż liczba wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej przewyższa liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych posiadających te zawody w okresie 2013 roku.

Należy podkreślić, iż łącznie w okresie 2013 roku zgłoszono 704 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej dla osób posiadających powyżej wskazane zawody (w tym jedynie 2,8% stanowiły miejsca subsydiowane).

W okresie 2013 roku zgłoszono 27 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgodnych z 10 najliczniejszymi zawodami i specjalnościami bezrobotnych absolwentów szkół wyższych zarejestrowanymi w Bydgoszczy na koniec 2013 roku (patrz tab. 2, s. 11). Wszystkie te zawody określić można, jako **nadwyżkowe**, gdyż na rynku występuje mniejsze zapotrzebowanie niż liczba poszukujących pracy w danym zawodzie. Ponadto w dwóch przypadkach pracodawcy nie zgłosili ani jednego wolnego miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w okresie 2013 roku, tj. dla przedstawicieli

zawodów: kulturoznawca oraz filolog – filologia obcojęzyczna. W szczególnie trudnej sytuacji znaleźli się:

- pedagodzy, gdyż na 74 absolwentów zarejestrowanych w Bydgoszczy w okresie 2013 roku zgłoszono w analogicznym okresie zaledwie dwa wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej,
- asystenci prawni, gdyż na 29 absolwentów zarejestrowanych w Bydgoszczy w okresie 2013 roku zgłoszono w analogicznym okresie 2 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.

Tabela 9. Najczęściej zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w Bydgoszczy w okresie 2013 roku w zawodach odpowiadających wykształceniu wyższemu

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie 2013 roku		Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w okresie 2013 roku	
			ogółem	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	ogółem	w tym pracy subsydiowanej
1.	241202	Doradca finansowy	11	0	342	0
2.	241308	Specjalista do spraw ubezpieczeń społecznych	3	0	119	0
3.	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	49	5	104	15
4.	244190	Pozostali specjaliści do spraw rynku nieruchomości	20	6	82	4
5.	243302	Opiekun klienta	9	3	57	1
6.	251902	Specjalista zastosowań informatyki	40	6	49	1
7.	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	101	9	45	19
8.	242490	Pozostali specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0	0	43	0
9.	261903	Asystent sędziego	0	0	41	0
10.	242102	Koordinator projektów unijnych	3	0	36	2

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01

W końcu 2013 roku w dyspozycji PUP pozostało 61 wolnych miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem zgłoszonych przez bydgoskich pracodawców. Głównie skierowane

były do: specjalistów ds. sprzedaży (15 miejsc), pozostałych specjalistów ds. szkoleń zawodowych i rozwoju kadr (10 miejsc) oraz doradców finansowych (8 miejsc).

W **Powiecie Bydgoskim** pracodawcy zgłosili największą liczbę miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresie 2013 roku dla osób z **wykształceniem wyższym** w zawodach:

- nauczyciel przedszkola,
- specjalista do spraw marketingu i handlu,
- doradca finansowy,
- specjalista do spraw sprzedaży,
- specjalista do spraw kadr.

Łącznie zgłoszono 52 wolne miejsca pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób posiadających powyżej wskazane zawody, wśród tej grupy bezrobotnych znalazło się 9 absolwentów zarejestrowanych w okresie 2013 roku. Trzy z nich można uznać za **deficytowe**, tj.: nauczyciela przedszkola, doradcę finansowego oraz specjalistę ds. kadr. Specjalista ds. marketingu i handlu oraz specjalista ds. sprzedaży zaliczają się, natomiast do zawodów **nadwyżkowych** (liczba osób bezrobotnych poszukujących pracę w tych zawodach przewyższa liczbę zgłoszonego do PUP zapotrzebowania).

W 2013 roku zgłoszono zaledwie 4 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych posiadających jeden z 10 najliczniejszych zawodów i specjalności bezrobotnych absolwentów szkół wyższych zarejestrowanych w końcu 2013 roku w powiecie ziemskim (patrz tab. 3, s. 13). Zawody te można zatem określić mianem **nadwyżkowych**. W ogóle nie zgłoszono zapotrzebowania w zawodach licznie reprezentowanych przez absolwentów, tj. wśród: specjalistów ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych; inżynierów rolnictwa; inżynierów transportu drogowego; nauczycieli wychowania fizycznego; specjalistów bankowości oraz pozostałych specjalistów ds. zarządzania i organizacji. Dla pedagogów, asystentów prawnych, inżynierów zootechniki oraz fizjoterapeutów pracodawcy zgłosili po 1 wolnym miejscu pracy i miejscu aktywizacji zawodowej.

W tabeli nr 10 przedstawione zostały najczęściej poszukiwane w okresie 2013 roku przez pracodawców z powiatu ziemskiego zawody.

Tabela 10. Najczęściej zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w Powiecie Bydgoskim w okresie 2013 roku w zawodach odpowiadających wykształceniu wyższemu

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie 2013 roku		Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w okresie 2013 roku	
			ogółem	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	ogółem	w tym pracy subsydiowanej
WYKSZTAŁCENIE WYŻSZE						
1.	234201	Nauczyciel przedszkola	12	5	16	9
2.	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	24	1	12	3
3.	241202	Doradca finansowy	3	1	10	1
4.	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	12	2	7	3
5.	242307	Specjalista do spraw kadr	1	0	7	1
6.	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	2	0	6	5
7.	214102	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0	0	5	0
8.	234190	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	1	0	5	4
9.	216601	Grafik komputerowy DTP	0	0	3	0
10.	243302	Opiekun klienta	5	0	3	1

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

W końcu 2013 roku w dyspozycji PUP pozostało jedynie 5 wolnych miejsc pracy dla osób z wyższym wykształceniem zgłoszonych przez pracodawców z powiatu ziemskiego. Skierowane były do: specjalistów do spraw kadr (2 miejsca), specjalisty do spraw sprzedaży (1 miejsce), biotechnologa (1 miejsce) oraz lekarza – okulisty (1 miejsce).

Warto podkreślić, że do urzędu pracy trafiają przede wszystkim oferty pracy skierowane do pracowników o niższych kwalifikacjach. Osoby posiadające wykształcenie wyższe częściej poszukiwane są przez pracodawców za pośrednictwem portali internetowych, agencji zatrudnienia, zamieszczania ofert w tradycyjnych mediach lub przez kontakty nieformalne.

W **Bydgoszczy** wśród osób posiadających **wykształcenie policealne i średnie zawodowe** poszukiwani byli przede wszystkim:

- doradcy klienta,
- telemarketerzy,
- technicy prac biurowych,
- pracownicy ochrony fizycznej bez licencji,
- pracownicy centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center).

Wszystkie powyżej wskazane zawody określić można mianem **deficytowych**. Jedyne w przypadku technika pracy biurowej, należy podkreślić fakt, że mimo wysokiego zapotrzebowania zgłoszonego do PUP, wśród miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przeważały oferty pracy subsydiowanej (stanowiły one 89,7% zgłoszonego zapotrzebowania w zawodzie).

Odnosząc dane dotyczące wolnych miejsc pracy zgłoszonych do PUP w okresie 2013 roku przez bydgoskich pracodawców do zestawienia 10 najliczniej reprezentowanych absolwentów w końcu 2013 roku (patrz tab. 4, s. 16) można stwierdzić, że poważne problemy ze znalezieniem zatrudnienia będą mieli: technicy pojazdów samochodowych, technicy usług fryzjerskich oraz fototechnicy, gdyż w okresie 2013 roku nie zgłoszono zapotrzebowania w tych zawodach. W komfortowej sytuacji znaleźli się, natomiast technicy informatycy oraz telemarketerzy, ponieważ liczba zgłoszonego do PUP zapotrzebowania znacznie przewyższała liczbę zarejestrowanych w PUP bezrobotnych, w tym bezrobotnych absolwentów.

W tabeli 11 przedstawione zostały najczęściej zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w Bydgoszczy w 2013 roku dla osób bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe.

Tabela 11. Najczęściej zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w Bydgoszczy w okresie 2013 roku w zawodach odpowiadających wykształceniu policealnemu i średniemu zawodowemu

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie 2013 roku		Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w okresie 2013 roku	
			ogółem	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	ogółem	w tym pracy subsydiowanej
WYKSZTAŁCENIE POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE						
1.	524902	Doradca klienta	97	16	751	16
2.	524404	Telemarketer	132	40	597	2
3.	411004	Technik prac biurowych S	108	3	387	347
4.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	55	5	307	0
5.	422201	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	8	1	271	5
6.	432103	Magazynier	278	15	214	50
7.	522305	Technik handlowiec S	101	8	208	10
8.	332203	Przedstawiciel handlowy	144	7	204	12
9.	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	217	26	200	76
10.	334306	Technik administracji S	66	7	133	130

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPiPS-01

W końcu 2013 roku pozostały 244 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone przez bydgoskich pracodawców w zawodach odpowiadających wykształceniu policealnemu lub średniemu zawodowemu. W szczególności zapotrzebowanie dotyczyło: telemarketerów (41 miejsc), doradców klienta (30 miejsc), inwentaryzatorów (30 miejsc) oraz pracowników do spraw ubezpieczeń (25 miejsc).

W **Powiecie Bydgoskim** dla osób legitymujących się **wykształceniem policealnym i średnim zawodowym** najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w okresie 2013 roku zgłoszono dla zawodów:

- robotnik gospodarczy,
- technik prac biurowych,

- opiekun osoby starszej,
- magazynier,
- kasjer handlowy.

Do zawodów **deficytowych** można zaliczyć wszystkie powyżej wskazane zawody z wyjątkiem magazyniera, który jest zawodem **nadwyżkowym**. Wśród wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej skierowanych do robotników gospodarczych oraz techników prac biurowych przeważały propozycje pracy subsydiowanej.

Analizując sytuację osób z powiatu ziemskiego będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w szkole policealnej lub średniej zawodowej zarejestrowanych w PUP w końcu 2013 roku (patrz tab. 5, s. 18) można stwierdzić, że w trudnej sytuacji znaleźli się m.in.: technicy żywienia i gospodarstwa domowego, technicy ekonomiści, technicy pojazdów samochodowych, technicy geodeci oraz technicy ogrodnicy. W tych zawodach pracodawcy nie zgłosili zapotrzebowania. W przypadku danych dla powiatu ziemskiego niemożliwe jest wskazanie zawodu odpowiadającego wykształceniu policealnemu i średniemu zawodowemu, którego jednoznacznie można nazwać deficytowym, czyli poszukiwanym na rynku pracy. W większości przypadków nawet gdy zapotrzebowanie przewyższa liczbę zarejestrowanych absolwentów to nie jest ono większe niż liczba ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie.

W tabeli 12 przedstawione zostały najczęściej zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w Powiecie Bydgoskim w 2013 roku dla osób bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe.

Tabela 12. Najczęściej zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w Powiecie Bydgoskim w okresie 2013 roku w zawodach odpowiadających wykształceniu policealnemu i średniemu zawodowemu

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie 2013 roku		Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w okresie 2013 roku	
			ogółem	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	ogółem	w tym pracy subsydiowanej
WYKSZTAŁCENIE POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE						
1.	515303	Robotnik gospodarczy	194	0	335	303
2.	411004	Technik prac biurowych S	18	0	100	87
3.	341202	Opiekun osoby starszej S	5	0	94	9
4.	432103	Magazynier	78	2	55	11
5.	523002	Kasjer handlowy	19	1	55	0
6.	513101	Kelner S	46	5	33	7
7.	524902	Doradca klienta	26	1	30	3
8.	512001	Kucharz S	127	15	29	14
9.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	13	1	26	0
10.	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	48	3	25	7

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

W końcu 2013 roku w dyspozycji PUP pozostawało jedynie 6 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez pracodawców z powiatu ziemskiego skierowanych do osób z wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym. Zapotrzebowanie dotyczyło zawodów: robotnik gospodarczy (2 miejsca), pozostali pracownicy biura gdzie indziej niesklasyfikowani (2 miejsca), kelner (1 miejsce) oraz technik technologii żywności (1 miejsce).

W **Bydgoszczy** wśród osób posiadających **wykształcenie zasadnicze zawodowe** pracodawcy zgłosili najwięcej wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w 2013 roku w następujących zawodach:

- szwaczka,

- pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne,
- sprzedawca,
- pomoc domowa,
- pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani.

Spośród wyżej wymienionych, jedynie sprzedawcy nie można określić mianem zawodu **deficytowego**. Zawód ten jest **nadwyżkowy**, ponieważ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej jest mniej niż liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Pomoc domowa jest zawodem, który według danych zalicza się do zawodów poszukiwanych na rynku z uwagi na zgłoszone zapotrzebowanie znacznie przewyższające liczbę zarejestrowanych w PUP bezrobotnych. Należy jednak podkreślić, że zgłoszone przez pracodawców wolne miejsca pracy w 100% dotyczą zatrudnienia subsydiowanego.

Ponadto w Bydgoszczy w ostatnich latach zawodami **deficytowymi** pozostaje grupa zawodów wymagających od pracowników umiejętności spawania. Łącznie pracodawcy zgłosili w okresie 2013 roku 492 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej w zawodach takich jak: pozostali spawacze i pokrewni, spawacz metodami: MAG, MIG, TIG oraz spawacz ręczny gazowy. We wskazanych zawodach w okresie 2013 roku zarejestrowało się łącznie 38 osób bezrobotnych, co nie jest w stanie zaspokoić potrzeb lokalnego rynku pracy.

W grupie najliczniej reprezentowanych bezrobotnych absolwentów szkół zasadniczych zawodowych (tab. 6, s. 22) nie występuje zawód, którego określić można mianem deficytowego, co stawia absolwentów w wyjątkowo niekorzystnej sytuacji. Zgłaszane przez bydgoskich pracodawców zapotrzebowanie w okresie 2013 roku nie zaspokoiło potrzeb osób bezrobotnych – liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej jest niższa od liczby osób bezrobotnych poszukujących pracy w danym zawodzie.

Tabela 13. Najczęściej zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w Bydgoszczy w okresie 2013 roku w zawodach odpowiadających wykształceniu zasadniczemu zawodowemu

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie 2013 roku		Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w okresie 2013 roku	
			ogółem	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	ogółem	w tym pracy subsydiowanej
WYKSZTAŁCENIE ZASADNICZE ZAWODOWE						
1.	753303	Szwaczka	199	1	354	3
2.	911290	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	55	0	334	3
3.	522301	Sprzedawca S	1 947	154	317	88
4.	911101	Pomoc domowa	2	0	313	313
5.	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	81	0	275	7
6.	721204	Spawacz metodą MAG	6	1	248	0
7.	722204	Ślusarz S	310	6	231	12
8.	932101	Pakowacz	192	0	210	4
9.	932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	185	0	197	8
10.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	132	0	143	4

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

W końcu 2013 roku w dyspozycji Urzędu pozostało 196 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez bydgoskich pracodawców skierowanych do osób w zawodach odpowiadających wykształceniu zasadniczemu zawodowemu. Przede wszystkim zapotrzebowanie dotyczyło: pozostałych pracowników przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowanych (19 miejsc), ślusarzy (18 miejsc), frezerów (18 miejsc) oraz glazurników (11 miejsc).

W **Powiecie Bydgoskim** wśród osób posiadających **wykształcenie zasadnicze zawodowe** pracodawcy w okresie 2013 roku zgłaszali zapotrzebowanie przede wszystkim w zawodach:

- pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani,

- sprzedawca,
- robotnik budowlany,
- pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani,
- kierowca samochodu ciężarowego.

Spośród powyżej wskazanych zawodów można wyróżnić trzy **deficytowe**, tj: pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani, pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani oraz kierowcy samochodów ciężarowych. Wśród nich liczba zgłoszonego zapotrzebowania znacznie przewyższała liczbę zarejestrowanych w tym zawodzie bezrobotnych. Robotnik budowlany zalicza się natomiast do zawodów **zrównoważonych**, czyli zawodów, w których liczbie osób bezrobotnych odpowiada właściwa ilość wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Niestabnącym zapotrzebowaniem na lokalnym rynku pracy cieszy się zawód sprzedawcy, mimo tego wyróżnia się go jako zawód **nadwyżkowy**, gdyż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie znacznie przewyższa liczbę zgłaszanych przez pracodawców wolnych miejsc pracy.

Wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych powiatu ziemskiego, którzy najliczniej reprezentowani byli w ewidencji PUP według stanu w końcu 2013 roku (patrz tab. 7, s. 24) poszukiwani przez pracodawców byli elektrycy oraz lakiernicy. W obu przypadkach liczba zgłoszonych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej przewyższa liczbę zarejestrowanych bezrobotnych, w tym absolwentów. Pozostałe 8 zawodów zaliczało się do zawodów nadwyżkowych. Najmniejszą liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszono w okresie 2013 roku w zawodach: kucharz małej gastronomii (1 miejsce), malarz tapeciarski (1 miejsce) oraz cukiernik (2 miejsca).

W tabeli 14 przedstawiono zestawienie najczęściej poszukiwanych zawodów odpowiadających wykształceniu zasadniczemu zawodowemu w powiecie ziemskim w okresie 2013 roku.

Tabela 14. Najczęściej zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w Powiecie Bydgoskim w okresie 2013 roku w zawodach odpowiadających wykształceniu zasadniczemu zawodowemu

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie 2013 roku		Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w okresie 2013 roku	
			ogółem	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	ogółem	w tym pracy subsydiowanej
WYKSZTAŁCENIE ZASADNICZE ZAWODOWE						
1.	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	37	0	107	8
2.	522301	Sprzedawca S	612	69	96	33
3.	931301	Robotnik budowlany	66	0	74	5
4.	821990	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	22	2	73	0
5.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	40	1	57	0
6.	741103	Elektryk S	9	2	46	1
7.	752205	Stolarz S	122	9	43	1
8.	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2	0	38	0
9.	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	21	2	38	0
10.	911290	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	7	0	36	0

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie Załącznika 3 do sprawozdania MPIPS-01

W końcu 2013 roku do dyspozycji PUP pozostawało zaledwie 13 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez pracodawców z powiatu ziemskiego odpowiednich dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Zapotrzebowanie dotyczyło przede wszystkim sprzedawców (3 miejsca), pozostałych operatorów stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowanych (2 miejsca) oraz pomocy kuchennej (2 miejsca).

Rozdział 4. Zapotrzebowanie na pracowników w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym – badanie ankietowe pracodawców

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu we współpracy z powiatowymi urzędami pracy zrealizował badanie ankietowe pracodawców z województwa kujawsko-pomorskiego. Badanie przeprowadzono od kwietnia do czerwca 2013 roku w ramach projektu „Rynek Pracy pod Lupą” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.1 „Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy” PO KL.

Celem badania ankietowego pracodawców było przede wszystkim zdiagnozowanie planów zatrudnieniowych w województwie kujawsko-pomorskim w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym na rok 2013. Ponadto badanie miało za zadanie dostarczenie aktualnej i rzetelnej informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy m.in. pracodawcom, instytucjom rynku pracy a przede wszystkim jednostkom edukacyjnym.

Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy zrealizował 529 wywiadów wśród lokalnych pracodawców z Bydgoszczy (405 podmiotów) oraz gmin należących do Powiatu Bydgoskiego (124 podmioty), co stanowiło 28,2% próby wyselekcjonowanej do badania w województwie kujawsko – pomorskim (ogół próby – 1 874 podmioty), wśród nich znalazły się: 133 małe podmioty, 154 średnie podmioty, 242 duże podmioty.

Badanie ankietowe pracodawców zrealizowane przez PUP Bydgoszcz przeprowadzone zostało głównie w przedsiębiorstwach specjalizujących się w przetwórstwie przemysłowym. Udział tych firm w próbie badawczej wynosił 23,4%. Zatem, co czwarty zakład pracy należał do sekcji C (przetwórstwo przemysłowe). Niewiele mniej, tj. 17,0% próby badawczej stanowiły firmy specjalizujące się w handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G). Co dziewiąte badane przedsiębiorstwo należało do sekcji P, czyli edukacja – 10,8% udziału w ogóle badanych podmiotów.

4.1 Zmiany kadrowe w badanych przedsiębiorstwach

4.1.1 Plany związane ze zwiększeniem zatrudnienia

Spośród 529 pracodawców biorących udział w badaniu ankietowym **149, tj. 28,2% zadeklarowało chęć zatrudnienia pracowników** do końca 2013 roku, w tym 115 pracodawców z Bydgoszczy oraz 34 z Powiatu Bydgoskiego.

149 przedsiębiorstw z Bydgoszczy i Powiatu Bydgoskiego planuje zatrudnienie łącznie 1 191 pracowników (35,7% z ogółu osób, które mają znaleźć zatrudnienie w badanych firmach województwa kujawsko-pomorskiego).

Ponad połowa deklarowanego zatrudnienia pracowników do końca 2013 roku wynikała z pozytywnych zmian sytuacji firmy (67,2%). Z powodu rozwoju firmy pracę znaleźć miało 450 osób u badanych pracodawców (39,8% planowanego zatrudnienia). W wyniku wzrostu popytu na produkty i usługi planowano zatrudnienie 338 pracowników (20,4% planowanego zatrudnienia). W związku z polepszeniem sytuacji finansowej firmy pracę miało otrzymać 12 osób (1,0% planowanego zatrudnienia). Wszystkie te kategorie, które uznane zostały za przejaw pozytywnych zmian sytuacji przedsiębiorstwa, wskazują na możliwość utworzenia łącznie 800 miejsc pracy.

Z analizy danych wynika, że w Powiecie Bydgoskim oraz w Bydgoszczy do końca 2013 roku pracę znaleźć miały przede wszystkim osoby posiadające zawód z grupy wielkiej zawodów: **pracownicy przy pracach prostych, pracownicy usług i sprzedawcy oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.**

Do końca 2013 roku decydenci planowali utworzenie 284 stanowisk pracy, na których zatrudnionych miało zostać 1 191 osób posiadających 164 różne zawody. Najwyższa liczba miejsc pracy planowana była w zawodach:

- z grupy **pracowników przy pracach prostych**: *pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani* (107 miejsc pracy, w tym 12 w Powiecie Bydgoskim), *pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne* (65 miejsc pracy w Bydgoszczy), *pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle* (46 miejsc pracy, w tym 1 w Powiecie Bydgoskim), *sprzętaczka biurowa* (36 miejsc pracy w Bydgoszczy);

- z grupy **operatorów i monterów maszyn i urządzeń**: *pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna* (20 miejsc pracy w Powiecie Bydgoskim), *pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali* (10 miejsc pracy w Powiecie Bydgoskim), *operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego* (10 miejsc pracy w Powiecie Bydgoskim) oraz *kierowca samochodu ciężarowego* (8 miejsc pracy, w tym 3 w Powiecie Bydgoskim);

- z grupy **robotników przemysłowych i rzemieślników**: *pozostali spawacze i pokrewni* (39 miejsc pracy, w tym 3 w Powiecie Bydgoskim), *szwaczka* (35 miejsc pracy, w tym 5 w Powiecie Bydgoskim), *ślusarz* (23 wolne miejsca, w tym 2 w Powiecie Bydgoskim);

- z grupy **rolników, ogrodników, leśników i rybaków**: *pozostali robotnicy leśni i pokrewni* (1 miejsce pracy w Powiecie Bydgoskim);

- z grupy **pracowników usług i sprzedawców**: *pracownik ochrony fizycznej I stopnia* (120 miejsc pracy w Bydgoszczy), *pracownik ochrony fizycznej bez licencji* (80 miejsc pracy w Bydgoszczy), *sprzedawca* (48 miejsc pracy, w tym 2 w Powiecie Bydgoskim), *kasjer handlowy* (15 miejsc pracy w Bydgoszczy) oraz *pracownik obsługi monitoringu* (14 miejsc pracy, w tym 4 w Powiecie Bydgoskim);

- z grupy **pracowników biurowych**: *magazynier* (14 miejsc pracy w Bydgoszczy);

- z grupy **techników i innego średniego personelu**: *przedstawiciel handlowy* (18 miejsc pracy w Bydgoszczy) i *księgowy* (6 miejsc pracy, w tym 1 w Powiecie Bydgoskim);

- z grupy **specjalistów**: *pielęgniarka* (32 miejsca pracy w Bydgoszczy), *inżynier mechanik – środki transportu* (20 miejsc w Bydgoszczy), *specjalista do spraw marketingu i handlu* (11 miejsc pracy, w tym 3 w Powiecie Bydgoskim) oraz *pozostali nauczyciele akademicki* (10 miejsc pracy w Bydgoszczy);

- z grupy **przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników**: *główny technolog* (4 miejsca pracy w Bydgoszczy).

4.1.2 Plany związane z redukcją zatrudnienia

Z 529 przebadanych firm, 48 tj. 9,1% planowało redukcję zatrudnienia. Łącznie, według prognoz ankietowanych pracodawców do końca 2013 roku pracę stracić miało 403 pracowników zajmujących 95 stanowisk pracy.

Biorąc pod uwagę miejsce prowadzenia działalności firm planujących zmniejszenie zatrudnienia - 44 zarejestrowane były w Bydgoszczy (planowane zwolnienie 355 osób), natomiast 4 w Powiecie Bydgoskim (planowane zwolnienie 48 osób).

Wśród bydgoskich przedsiębiorstw planujących redukcję zatrudnienia przeważały podmioty należące do sekcji PKD: edukacja (38,6%), przetwórstwo przemysłowe (18,2%) oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (9,1%).

Redukcja zatrudnienia w Powiecie Bydgoskim dotyczyła firm zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (2 firmy), edukacją (1 firma) i handlem hurtowym i detalicznym (1 firma).

W **Bydgoszczy najliczniejsze zwolnienia** miały dotyczyć pracowników w zawodach: *pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)* – 15 osób, *technik administracji* – 54 osoby, *technik analityki medycznej* – 15 osób, *magazynier* – 10 osób, *ślusarz* – 17 osób, *elektromonter instalacji*

elektrycznych – 10 osób, aparatowy procesów chemicznych – 59 osób, pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle – 24 osoby.

W Powiecie Bydgoskim do końca 2013 roku pracodawcy zamierzali zwolnić osoby posiadające zawód: robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 25 osób, pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle – 12 osób, kierowca operator wózków jezdniowych – 5 osób.

Spośród ogółu zwalnianych osób 42,4% (tj. 171 osób) stracić pracę miało w wyniku nie spełnienia oczekiwań pracodawcy, natomiast 19,9% (tj. 80 osób) z powodu reorganizacji działalności firmy. Pozostałe osoby miały zostać zwolnione z przyczyn:

- spadku liczby zamówień i zleceń (16,1%, tj. 65 osób),
- sezonowego charakteru pracy (13,6%, tj. 55 osób),
- braku popytu na produkty (2,7%, tj. 11 osób),
- inne, nie wymienione w kwestionariuszu przyczyny (5,2%, tj. 21 osób).

Podsumowując dane na temat planowanych przez badane firmy zmian w zatrudnieniu do końca 2013 roku zestawiono w poniższej tabeli liczbę osób, jaką pracodawcy zamierzają zatrudnić bądź zwolnić według grup wielkich zawodów.

Tabela nr 15 Planowane zmiany w zatrudnieniu do końca 2013 roku według wielkich grup zawodów

Wielka grupa zawodów	Liczba osób, którą pracodawcy zamierzają zatrudnić	Liczba osób, którą pracodawcy zamierzają zwolnić
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	8	1
Specjaliści	158	85
Technicy i inny średni personel	59	75
Pracownicy biurowi	28	18
Pracownicy usług i sprzedawcy	314	9
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	0
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	227	102
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	77	73
Pracownicy przy pracach prostych	319	40
Ogółem:	1 191	403

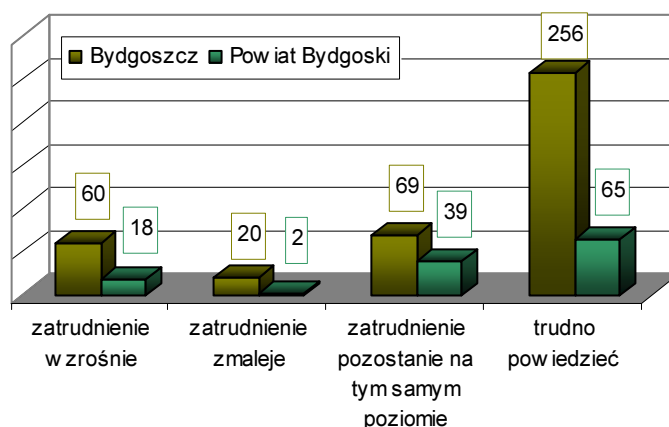
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców 2013.

4.1.3 Prognozy dotyczące zatrudnienia w perspektywie pięcioletniej

Badani pracodawcy poproszeni zostali o przedstawienie planów dotyczących zatrudnienia w okresie najbliższych pięciu lat, tj. do 2018 roku. Zdecydowana większość z nich, tj. 60,7% nie potrafiła ustosunkować się do pytania i przedstawić prognozy zatrudnieniowej, natomiast 20,4% stwierdziło, że w firmie nie są planowane zmiany kadrowe. Wzrost zatrudnienia w okresie przyszłych pięciu lat przewidywało 14,7% ankietowanych pracodawców. 4,2% respondentów przewidywało do 2018 roku redukcję zatrudnienia.

Wykres nr 4

Prognoza dotycząca zatrudnienia w badanych podmiotach w latach 2014-2018 (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników badania ankietowego pracodawców 2013.

Przewidywany wzrost zatrudnienia w okresie nadchodzących pięciu lat wśród badanych firm spowodowany będzie przede wszystkim rozwojem firm (79,5% pracodawców prognozujących wzrost zatrudnienia) oraz wzrostem popytu na świadczone usługi bądź produkty (11,5%).

Pracodawcy planujący w okresie najbliższych pięciu lat zwiększenie zatrudnienia będą głównie poszukiwali osób posiadających taki zawód jak: *pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, sprzedawca, technik handlowiec, pozostałe pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i podobne, kierowca samochodu dostawczego, kucharz.*

22 badanych pracodawców deklarowało przeprowadzenie redukcji zatrudnienia w okresie nadchodzących pięciu lat. Plany te wynikały przede wszystkim z reorganizacji działalności firmy (31,8% pracodawców prognozujących spadek zatrudnienia) oraz spadku zapotrzebowania na produkty i usługi (27,3%).

Rozdział 5. Prognozowana liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w Bydgoszczy i Powiecie Bydgoskim w 2014 roku

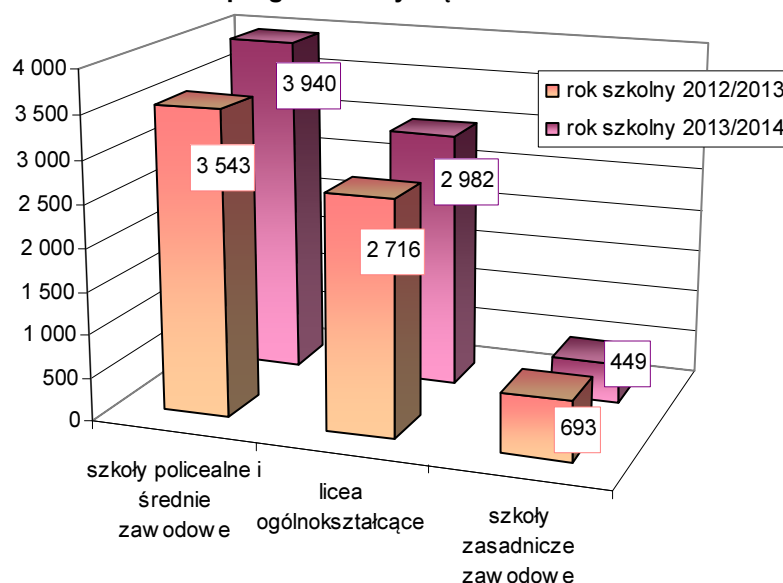
Prognoza dotycząca liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych dokonywana jest na podstawie danych przekazanych przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z Systemu Informacji Oświatowej MEN o uczniach w roku szkolnym 2013/2014.

Według danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN wprowadzonych do aplikacji *Monitoring zawodów* w roku szkolnym 2013/2014 odnotowany zostanie wzrost liczby absolwentów liceów ogólnokształcących, szkół policealnych i średnich zawodowych zarówno dla miasta Bydgoszczy jak i Powiatu Bydgoskiego. Według przewidywań wskazane typy szkół w 2014 roku ukończyć ma łącznie 7 344 uczniów, co stanowi wzrost w stosunku do wcześniejszego roku o 11,6%. Największy wzrost ma nastąpić wśród uczniów liceów ogólnokształcących (tj. o 45,7%) oraz szkół policealnych (o 100,0%) z terenu powiatu ziemskiego.

Zgodnie z prognozami SIO w stosunku do 2013 roku odnotowany zostanie spadek liczby absolwentów szkół zasadniczych zawodowych zarówno dla powiatu grodzkiego i ziemskiego. W roku szkolnym 2012/2013 wskazany typ szkoły ukończyło łącznie 1 142 uczniów, w kolejnym roku ma ich być o 35,6% mniej (tj. 540 uczniów).

Wykres 5.

Liczba absolwentów bydgoskich szkół ponadgimnazjalnych w 2013 roku oraz prognoza dotycząca 2014 roku

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie danych z aplikacji *Monitoring zawodów*

W Bydgoszczy w 2014 roku przewiduje się, że wśród osób z **wykształceniem policealnym i średnim zawodowym** wzrośnie liczba absolwentów przede wszystkim na kierunkach: technik administracji (o 109,8%), technik informatyk (o 48,7%) oraz opiekun medyczny (o 76,7%). Ponadto w 2014 prognozuje się wystąpienie absolwentów kierunków, jakich nikt nie ukończył w roku wcześniejszym. Będą to: instruktorzy terapii uzależnień, pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani oraz technicy telekomunikacji.

Według prognoz spadek liczby absolwentów w 2014 roku ma dotyczyć głównie zawodów: technik usług fryzjerskich (o 44,2%), technik ekonomista (o 19,9%) oraz technik weterynarii (o 57,0%). Ponadto przewiduje się, że w takich zawodach jak: asystent osoby niepełnosprawnej, technik prac biurowych oraz technik rolnik nie będzie w ogóle absolwentów w 2014 roku.

Tabela 16. Prognozowana liczba absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych w Bydgoszczy w 2014 roku według kierunków kształcenia

WYKSZTAŁCENIE POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE					
L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci w roku szkolnym 2012/2013	Przewidywani absolwenci w roku szkolnym 2013/2014	Różnica
1	"351203"	Technik informatyk*	232	345	113
2	"334306"	Technik administracji*	133	279	146
3	"331403"	Technik ekonomista*	287	230	-57
4	"532102"	Opiekun medyczny*	129	228	99
5	"514207"	Technik usług kosmetycznych*	166	217	51
6	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	32	133	101
7	"311513"	Technik pojazdów samochodowych*	106	125	19
8	"325402"	Technik masażysta*	103	111	8
9	"343203"	Florysta*	129	95	-34
10	"314403"	Technik technologii żywności*	92	91	-1
11	"311408"	Technik elektronik*	90	86	-4
12	"325601"	Ratownik medyczny*	67	84	17
13	"325509"	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy*	57	84	27
14	"325101"	Asystentka stomatologiczna*	57	83	26
15	"321301"	Technik farmaceutyczny*	109	79	-30
16	"514105"	Technik usług fryzjerskich*	138	77	-61
17	"311410"	Technik mechatronik*	40	75	35
18	"311204"	Technik budownictwa*	90	72	-18
19	"522305"	Technik handlowiec*	56	71	15
20	"431103"	Technik rachunkowości*	24	69	45
21	"311303"	Technik elektryk*	70	67	-3
22	"512001"	Kucharz*	76	64	-12
23	"311504"	Technik mechanik*	50	64	14
24	"341204"	Opiekunka środowiskowa*	53	62	9
25	"333107"	Technik logistik*	100	62	-38
26	"314202"	Technik architektury krajobrazu*	82	60	-22

27	"343204"	Plastyk*	69	53	-16
28	"422103"	Technik obsługi turystycznej*	40	53	13
29	"333906"	Technik organizacji reklamy*	7	50	43
30	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	39	48	9
31	"422402"	Technik hotelarstwa*	42	45	3
32	"233008"	Nauczyciel języka angielskiego**	36	44	8
33	"325102"	Higienistka stomatologiczna*	20	43	23
34	"311104"	Technik geodeta*	43	42	-1
35	"324002"	Technik weterynarii*	93	40	-53
36	"311922"	Technik technologii drewna*	22	30	8
37	"343104"	Fototechnik*	57	29	-28
38	"325903"	Instruktor terapii uzależnień	0	29	29
39	"513101"	Kelner*	22	29	7
40	"541315"	Technik ochrony fizycznej osób i mienia*	37	29	-8
41	"351103"	Technik teleinformatyk*	31	29	-2
42	"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	29	28	-1
43	"311103"	Technik analityk*	25	27	2
44	"311206"	Technik drogownictwa*	13	26	13
45	"311911"	Technik cyfrowych procesów graficznych*	21	23	2
46	"311918"	Technik poligraf*	23	21	-2
47	"331402"	Technik agrobiznesu*	25	20	-5
48	"315317"	Technik mechanik lotniczy*	22	20	-2
49	"314205"	Technik ogrodnik*	30	20	-10
50	"325511"	Technik ochrony środowiska*	19	18	-1
51	"264302"	Filolog - filologia obcojęzyczna**	10	16	6
52	"315316"	Technik awionik*	20	15	-5
53	"342301"	Instruktor fitness	23	14	-9
54	"532990"	Pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0	14	14
55	"314203"	Technik hodowca koni*	15	12	-3
56	"342304"	Instruktor odnowy biologicznej	14	11	-3
57	"343602"	Muzyk*	15	10	-5
58	"422603"	Rejestratorka medyczna	9	9	0
59	"325907"	Terapeuta zajęciowy*	12	9	-3
60	"352203"	Technik telekomunikacji*	0	8	8
61	"233011"	Nauczyciel języka niemieckiego**	28	7	-21
62	"311924"	Technik technologii odzieży*	18	6	-12
63	"341201"	Asystent osoby niepełnosprawnej*	12	0	-12
64	"411004"	Technik prac biurowych*	8	0	-8
65	"314207"	Technik rolnik*	26	0	-26
Ogółem:			3 543	3 940	397

*dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

** absolwenci nauczycielskich kolegiów języków obcych

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie danych z aplikacji *Monitoring zawodów*

W Bydgoszczy przewiduje się wzrost absolwentów z wykształceniem **średnim ogólnokształcącym** o 9,8%, z 2 716 uczniów, którzy ukończyli liceum w 2013 roku do 2 982 w 2014 roku.

W mieście Bydgoszcz w 2014 roku wśród osób z wykształceniem **zasadniczym zawodowym** przewiduje się wzrost liczby absolwentów przede wszystkim posiadających zawód: murarza (o 21 osób), operatora obrabiarek skrawających (o 107,1%) oraz

elektromechanika pojazdów samochodowych (o 214,3%). Ponadto w 2014 roku szkołę ukończą osoby w zawodach: murarz, technolog robót wykończeniowych w budownictwie oraz ślusarz, których nie było w 2013 roku.

W 2014 roku w Bydgoszczy nie przewiduje się absolwentów w zawodach: sprzedawca, ogrodnik, fotograf, lakiernik, mechanik precyzyjny, malarz-tapeciarz oraz dekarz, mimo iż w 2013 roku łącznie 145 osób ukończyło szkołę zawodową na tych kierunkach kształcenia.

Według prognoz spadek liczby absolwentów w 2014 roku w Bydgoszczy będzie dotyczył przede wszystkim kucharzy małej gastronomii (o 97,2%) oraz fryzjerów (o 28,2%).

Tabela 17. Prognozowana liczba absolwentów szkół zasadniczych zawodowych w Bydgoszczy w 2014 roku według kierunków kształcenia

WYKSZTAŁCENIE ZASADNICZE ZAWODOWE					
L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci w roku szkolnym 2012/2013	Przewidywani absolwenci w roku szkolnym 2013/2014	Różnica
1	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	95	101	6
2	"514101"	Fryzjer*	103	74	-29
3	"751201"	Cukiernik*	54	64	10
4	"742102"	Monter - elektronik*	33	32	-1
5	"722307"	Operator obrabiarek skrawających*	14	29	15
6	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	20	26	6
7	"752205"	Stolarz*	27	24	-3
8	"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	7	22	15
9	"711202"	Murarz*	0	21	21
10	"741103"	Elektryk*	13	13	0
11	"911205"	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej*	11	13	2
12	"613003"	Rolnik*	8	6	-2
13	"721306"	Błacharz samochodowy*	7	6	-1
14	"753105"	Krawiec*	4	5	1
15	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	143	4	-139
16	"722204"	Ślusarz*	0	4	4
17	"723310"	Mechanik - monter maszyn i urządzeń*	6	3	-3
18	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	0	1	1
19	"711501"	Cieśla*	3	1	-2
20	"522301"	Sprzedawca*	99	0	-99
21	"611303"	Ogrodnik*	18	0	-18
22	"343101"	Fotograf*	10	0	-10
23	"713201"	Lakiernik*	6	0	-6
24	"731103"	Mechanik precyzyjny*	7	0	-7
25	"713101"	Malarz - tapeciarz*	4	0	-4
26	"712101"	Dekarz*	1	0	-1
Ogółem:			693	449	-244

*dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

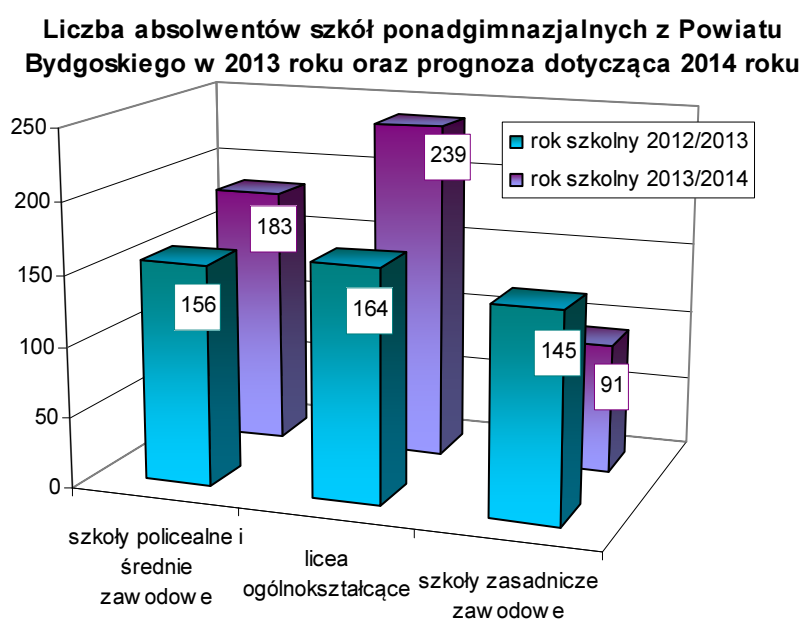
Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie danych z aplikacji *Monitoring zawodów*

Według danych z Systemu Informacji Oświatowej MEN wprowadzonych do aplikacji *Monitoring zawodów w Powiecie Bydgoskim* prognozowany jest w 2014 roku wzrost liczby absolwentów liceów ogólnokształcących oraz szkół średnich zawodowych i policealnych. Łącznie wskazane typy szkół ukończyło w 2013 roku 320 uczniów. Według przewidywań w 2014 ich liczba ma wzrosnąć o 31,9%.

Spadek liczby absolwentów przewidywany jest w szkołach zasadniczych zawodowych. W stosunku do 2013 roku we wskazanym typie szkoły w 2014 roku ma być o 37,2% mniej absolwentów.

Liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w Powiecie Bydgoskim w 2013 roku oraz prognozowaną liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w roku 2014 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 6.

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie danych z aplikacji *Monitoring zawodów*

W Powiecie Bydgoskim prognozuje się, że w 2014 roku wśród osób z **wykształceniem policealnym i średnim zawodowym** nastąpi napływ absolwentów przede wszystkim takich kierunków jak: technik mechanik, technik ekonomista, technik handlowiec oraz technik rolnik.

W 2014 roku przewiduje się spadek liczby absolwentów w powiecie ziemskim w zawodach: technik architektury krajobrazu (o 25,0%), technik informatyk (o 17,4%) technik żywienia i gospodarstwa domowego (o 10,3%) oraz technik mechatronik (o 15,8%).

Tabela 18. Prognozowana liczba absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych w Powiecie Bydgoskim w 2014 roku według kierunków kształcenia

WYKSZTAŁCENIE POLICEALNE I ŚREDNIE ZAWODOWE					
L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci w roku szkolnym 2012/2013	Przewidywani absolwenci w roku szkolnym 2013/2014	Różnica
1	"331403"	Technik ekonomista*	25	32	7
2	"311504"	Technik mechanik*	17	31	14
3	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	29	26	-3
4	"351203"	Technik informatyk*	23	19	-4
5	"522305"	Technik handlowiec*	11	18	7
6	"314207"	Technik rolnik*	10	17	7
7	"311410"	Technik mechatronik*	19	16	-3
8	"314202"	Technik architektury krajobrazu*	16	12	-4
9	"000000"	Inny zawód lub brak	6	12	6
Ogółem:			156	183	27

*dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie danych z aplikacji *Monitoring zawodów*

Według danych SIO MEN wprowadzonych do aplikacji *Monitoring zawodów* w 2014 roku o 45,7% ma się zwiększyć liczba osób z **wykształceniem średnim ogólnokształcącym** uzyskanym w szkołach z terenu Powiatu Bydgoskiego.

Wśród osób z wykształceniem **zasadniczym zawodowym** przewiduje się wzrost liczby przede wszystkim: mechaników - monterów maszyn i urządzeń (o 200,0%), mechaników pojazdów samochodowych (o 10,7%) oraz operatorów obrabiarek skrawających (o 37,5%). W 2014 roku pojawią się absolwenci kierunków, których w 2013 roku nikt z terenu powiatu ziemskiego nie ukończył, czyli: rzeźnik-wędliniarz, modelarz odlewniczy i cieśla.

W 2014 roku spadek liczby absolwentów prognozowany jest głównie dla zawodów: kucharz małej gastronomii (o 93,9%) i sprzedawca (o 100,0%).

Tabela 19. Prognozowana liczba absolwentów szkół zasadniczych zawodowych w Powiecie Bydgoskim w 2014 roku według kierunków kształcenia

WYKSZTAŁCENIE ZASADNICZE ZAWODOWE					
L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci w roku szkolnym 2012/2013	Przewidywani absolwenci w roku szkolnym 2013/2014	Różnica
1	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	28	31	3
2	"722307"	Operator obrabiarek skrawających*	8	11	3
3	"723310"	Mechanik - monter maszyn i urządzeń*	3	9	6
4	"711202"	Murarz*	8	6	-2
5	"514101"	Fryzjer*	8	6	-2
6	"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	0	5	5
7	"751201"	Cukiernik*	3	4	1
8	"613003"	Rolnik*	1	3	2
9	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	33	2	-31
10	"722204"	Ślusarz*	7	2	-5
11	"741103"	Elektryk*	3	2	-1
12	"712604"	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	2	2	0
13	"751204"	Piekarz*	1	2	1
14	"721104"	Modelarz odlewniczy	0	2	2
15	"752205"	Stolarz*	5	1	-4
16	"721306"	Błacharz samochodowy*	1	1	0
17	"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	4	1	-3
18	"711501"	Cieśla	0	1	1
19	"522301"	Sprzedawca*	27	0	-27
20	"713201"	Lakiernik*	1	0	-1
21	"753105"	Krawiec*	2	0	-2
Ogółem:			145	91	-54

*dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

Źródło: Opracowanie własne PUP Bydgoszcz 2014 na podstawie danych z aplikacji *Monitoring zawodów*

Wnioski

1. Na koniec 2013 roku w PUP Bydgoszcz zarejestrowanych było 959 osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. W stosunku do 2012 roku nastąpił spadek o 0,8% liczby absolwentów.
2. Bezrobotni absolwenci w większości ukończyli uczelnie wyższe (37,7%) bądź szkoły policealne i średnie zawodowe (25,9%). Porównując strukturę wykształcenia osób bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według stanu w końcu roku 2012 oraz 2013 zauważyć można spadek liczby absolwentów szkół wyższych (o 5,2%) oraz zasadniczych zawodowych (o 3,8%). W stosunku do 2012 roku zwiększyła się natomiast liczba absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych (o 4,6%), liceów ogólnokształcących (o 1,3%) oraz gimnazjów i poniżej (o 46,2%).
3. Wśród bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz według stanu na koniec 2013 roku przeważali: pedagodzy, specjaliści administracji publicznej, asystenci prawni, pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, kulturoznawcy, socjologzy, psychologzy, biotechnologzy oraz specjaliści do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych.
4. Osoby bezrobotne w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w szkole policealnej lub średniej zawodowej zarejestrowane w PUP Bydgoszcz najliczniej reprezentowane były przez: techników ekonomistów, techników technologii żywności, kucharzy, techników pojazdów samochodowych, techników informatyków, techników usług fryzjerskich, techników żywienia i gospodarstwa domowego oraz techników mechaników.
5. W ewidencji PUP Bydgoszcz według stanu w dniu 31.12.2013 roku figurowało 152 absolwentów szkół ogólnokształcących, stanowili oni 15,8% ogółu zarejestrowanych.
6. Wśród absolwentów szkół zasadniczych zawodowych zarejestrowanych w PUP Bydgoszcz na koniec 2013 roku do najpopularniejszych zawodów zaliczali się: sprzedawcy, kucharze małej gastronomii, fryzjerzy, mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze i cukiernicy.
7. Pracodawcy w okresie 2013 roku zgłosili 15 328 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, z czego 19,5% stanowiły oferty pracy subsydiowanej. W porównaniu do 2012 roku, nastąpił wzrost o 25,2%. W Bydgoszczy poszukiwani byli przede wszystkim: doradcy finansowi, specjaliści do spraw ubezpieczeń społecznych, specjaliści do spraw sprzedaży, doradcy klienta, telemarketerzy, pracownicy ochrony fizycznej bez licencji, szwaczki, pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne oraz sprzedawcy.

W Powiecie Bydgoskim, natomiast pracodawcy zgłosili największą liczbę wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej dla osób posiadających zawody: nauczyciel przedszkola, specjalista do spraw marketingu i handlu, doradca finansowy, robotnik gospodarczy, opiekun osoby starszej, magazynier, pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani oraz sprzedawcy.

8. W 2013 roku PUP Bydgoszcz zrealizował badanie wśród 529 lokalnych pracodawców z Bydgoszczy (405 podmiotów) i Powiatu Bydgoskiego (124 podmioty), co stanowiło 28,2% próby wyselekcjonowanej do badania w województwie kujawsko-pomorskim (1 874 podmioty). Większość badanych należało do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle oraz edukacja.

9. Według danych pozyskanych z badania ankietowego 149 pracodawców (w tym 34 z Powiatu Bydgoskiego) zamierzało do końca 2013 zatrudnić 1 191 pracowników. Poszukiwano przede wszystkim: pracowników przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowanych, pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne, pracowników ochrony fizycznej I stopnia, pracowników ochrony fizycznej bez licencji, sprzedawców, pielęgniarki, szwaczki i pozostałych spawaczy i pokrewnych.

10. 48 badanych pracodawców zadeklarowało konieczność przeprowadzenia redukcji zatrudnienia do końca 2013 roku. Wśród 403 pracowników, którzy mieli stracić pracę znaleźli się przede wszystkim przedstawiciele takich zawodów jak: pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, technicy administracji, ślusarze, aparatowi procesów chemicznych, robotnicy pomocniczy w przemyśle przetwórczym.

11. Według danych z SIO MEN w 2013 roku prognozowany jest wzrost liczby absolwentów liceów ogólnokształcących, szkół policealnych i średnich zawodowych zarówno dla miasta Bydgoszczy jak i Powiatu Bydgoskiego. Wzrost będzie dotyczył m.in. absolwentów takich kierunków jak: technik administracji, opiekun medyczny, technik informatyk, technik mechanik. Spadek, natomiast odnotowany zostanie wśród absolwentów szkół zasadniczych zawodowych, przede wszystkim zmniejszy się liczba absolwentów kierunków: kucharz małej gastronomii, fryzjer i sprzedawca.